Eduskunnan vastaus hallituksen esityksiin eläkesäätiölaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi sekä laiksi vakuutuskassalain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 187/1995 vp eläkesäätiölaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi sekä hallituksen esitys n:o 188/1995 vp laiksi vakuutuskassalain muuttamisesta. Eduskunnalle on sosiaali- ja terveysvaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 28/1995 vp.

Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että eri eläkelaitosten varojen sijoittamista koskevat säännökset saatetaan kilpailusyistä yhtäläisiksi siinä määrin kuin se turvaavuuden sekä yhtiöiden, säätiöiden ja kassojen kannalta on mahdollista. Asia on otettava huomioon annettaessa eläkesäätiölain johdosta asetusta. Meneillään olevan toimintapääomia koskevan selvittelyn johtaessa tuloksiin on ryhdyttävä myös lainsäädännön muuttamiseen siten, että kilpailuneutraliteetti toteutuu mahdollisimman laajasti. Eläkekassojen osalta on selvitettävä kassan liiketuloksen perusteella määräytyvän vastuun käsittely vakuutusmaksuvastuuna. Tarvittavat selvitykset lakiehdotuksineen on annettava eduskunnalle toukokuun 1996 loppuun mennessä.

Eduskunta edellyttää hallituksen ryhtyvän ripeisiin lainsäädäntötoimenpiteisiin, jotta siirrettäessä eläkesäätiön tai eläkekassan ylikatetta työnantajalle tai osakkaalle ei synny kaksinkertaista verotusta.

Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että päätettäessä eläkesäätiön sääntöjen muutoksella eläke-etujen heikentämisestä päätöksenteossa ja sääntöjen vahvistamisessa riittävällä tarkkuudella todetaan, miten ja mistä syystä muutos on säätiön toiminnan jatkamisen kannalta välttämätön, mikäli ne henkilöt, joita muutos koskee, eivät ole antaneet muutokseen suostumustaan.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait, joista ensimmäisen valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n 2 momentissa säädetyn käsittelyn jälkeen:

Eläkesäätiölaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tätä lakia sovelletaan työnantajan perustamaan eläkesäätiöön, joka on vakuutus- ja eläkelaitos ja joka vakuutustoimintaa liikemäisesti harjoittamatta myöntää toimintapiiriinsä kuuluville henkilöille ja näiden edunsaajille eläkkeitä ja niihin verrattavia muita etuuksia, joiden voidaan katsoa kuuluvan sosiaalisen henkilövakuutustoiminnan piiriin.

Eläkesäätiöön, joka harjoittaa työntekijäin eläkelain (395/61) mukaista toimintaa, sovelletaan tämän lain säännöksiä, mikäli mainitusta laista ei muuta johdu.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *A-eläkesäätiöllä* eläkesäätiötä, jonka tarkoituksena on myöntää yksinomaan vapaaehtoisia lisäeläkkeitä ja muita etuuksia;

2) *B-eläkesäätiöllä* eläkesäätiötä, jonka tarkoituksena on myöntää yksinomaan lakisääteisiä eläkkeitä ja muita etuuksia;

3) *AB-eläkesäätiöllä* eläkesäätiötä, jonka tarkoituksena on myöntää sekä vapaaehtoisia lisäetuuksia (A-osasto) että lakisääteisiä eläkkeitä ja muita etuuksia (B-osasto);

4) *yhteiseläkesäätiöllä* 13 luvun mukaista eläkesäätiötä, johon voi kuulua kaksi tai useampia työnantajia; sekä

5) *toimintapiiriin kuuluvilla henkilöillä* niitä henkilöitä, jotka ovat työnantajaan työ-, virka- tai muussa palvelussuhteessa tai kuuluvat sen johtoon ja jotka ovat eläkesäätiössä vakuutettuina.

Vakuutettuina voi olla tietty säännöissä määrätty ryhmä 1 momentin 5 kohdassa mainituista henkilöistä.

Eläkesäätiön säännöissä olevan määräyksen perusteella eläkesäätiön toimintapiiriin voi myös kuulua:

1) työnantajan Euroopan talousalueen ulkopuolella olevaan valtioon lähettämä työntekijä, joka työskentelee työnantajan kanssa samaan taloudelliseen kokonaisuuteen kuuluvan emo- tai tytäryrityksen palveluksessa taikka osakkuusyrityksen palveluksessa taikka muussa yrityksessä, jossa työnantajalla on määräämisvaltaa, olematta sinä aikana työsuhteessa työnantajaan; sekä

2) eläkesäätiön eläkkeensaaja.

3 §

A-eläkesäätiön toimintapiiriin on kuuluttava vähintään 30 henkilöä sekä B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston toimintapiiriin vähintään 300 henkilöä.

Toimintansa aloittavan A-eläkesäätiön toimintapiiriin on perustamista seuraavan toisen kalenterivuoden päättyessä kuuluttava pysyvästi vähintään 30 henkilöä. Samassa ajassa B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston toimintapiiriin on kuuluttava pysyvästi vähintään 300 henkilöä.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi erityisistä syistä pidentää 2 momentissa säädettyä määräaikaa enintään yhdellä vuodella.

4 §

Eläkesäätiö ei saa harjoittaa muuta toimintaa kuin 1 §:ssä mainittua eläkesäätiötoimintaa.

Eläkesäätiön varoja ei saa käyttää eläkesäätiön toiminnalle ilmeisesti vieraaseen tarkoitukseen.

Eläkesäätiön on sopeutettava toimintansa sellaiseksi, että sen harjoittaminen on mahdollista ilman lainanottoa. Eläkesäätiö saa kuitenkin tarvittaessa ottaa lainaa sosiaali- ja terveysministeriön määräämällä tavalla.

Eläkesäätiö ei saa ilman sosiaali- ja terveysministeriön lupaa omistaa osakeyhtiön osakepääomasta enempää kuin määrän, joka vastaa 20 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Eläkesäätiön sijoittama määrä yhden tällaisen yhtiön tai samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden osakkeisiin saa ilman sosiaali- ja terveysministeriön lupaa olla enintään 10 prosenttia eläkesäätiön omaisuudesta. Tässä momentissa säädetyt rajoitukset eivät koske yhtiötä, jonka toimintaa voidaan pitää eläkesäätiötoimintaan liittyvänä ja sen kannalta tarkoituksenmukaisena, eikä asunto- tai kiinteistöyhtiötä.

Edellä 4 momentissa säädettyjä rajoituksia eläkesäätiöön sovellettaessa otetaan huomioon myös sellaisten muiden osakeyhtiöiden omistamat osakkeet ja määräämisvalta, joissa eläkesäätiöllä on enemmän kuin puolet osakepääomasta tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Mitä 4 ja 5 momentissa säädetään osakeyhtiön osakepääomasta ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, sovelletaan vastaavaan määräämisvaltaan myös muussa yrityksessä.

Eläkesäätiö ei saa olla osakkaana yrityksessä, jossa se joutuu rajoittamattomaan vastuuseen yrityksen sitoumuksista.

5 §

Eläkesäätiön on sijoitettava varansa turvaavasti ja tuloa tuottavasti sekä eläkesäätiön maksuvalmiutta silmällä pitäen.

Eläkesäätiöllä on oikeus vakuutta vastaan antaa varojaan velaksi työnantajalle, jonka on suoritettava tästä ja myös muulla perusteella syntyneestä velastaan eläkesäätiölle vähintään saman suuruinen korko, jota käytetään 43 §:ssä tarkoitetun eläkevastuun laskemisessa.

Jos työnantaja on osakeyhtiö, eläkesäätiö saa omistaa vastiketta vastaan hankkimiaan työnantajayhtiön osakkeita enintään 10 prosenttia yhtiön osakepääomasta. Eläkesäätiön mainituin tavoin hankkimiin osakkeisiin sijoittama määrä saa kuitenkin olla enintään 10 prosenttia eläkesäätiön omaisuudesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi erityisistä syistä myöntää poikkeuksia 3 momentin säännöksistä.

6 §

AB-eläkesäätiön osastojen varat ja mahdolliset velat sekä tuotot ja kulut on pidettävä erillään.

AB-eläkesäätiön osastojen eläkevastuiden katteena olevat varat, joita laissa olevien säännösten mukaan ei ole käytettävä muihin

tarkoituksiin, on käytettävä yksinomaan kyseisen osaston mukaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien turvaamiseen, mikäli eläkesäätiö ei 3 momentin nojalla toisin päätä.

Mikäli A- tai B-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan siirtää toisen osaston eläkevastuun katteeksi. Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvajausta.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

2 luku

Eläkesäätiön perustaminen

7 §

Eläkesäätiön voi perustaa työnantaja. Työnantaja voi olla luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö.

Työnantajan on oltava joko Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen, jolla on asuinpaikka Euroopan talousalueella, tai oikeushenkilö, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueella, jollei sosiaali- ja terveysministeriö myönnä lupaa poiketa tästä. Oikeushenkilöllä on kotipaikka Euroopan talousalueella, kun se on perustettu Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön mukaan ja kun sillä on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Työnantajan on harjoitettava Suomessa sitä toimintaansa, jonka piirissä toimivien henkilöiden eläketurvan järjestämistä varten eläkesäätiö perustetaan.

Vajaavaltainen, konkurssissa oleva tai liiketoimintakieltoon määrätty työnantaja ei voi perustaa eläkesäätiötä.

8 §

Perustamisesta on tehtävä perustamiskirja, joka on päivättävä ja työnantajan allekirjoitettava.

Perustamiskirjaan on sisällytettävä ehdotus eläkesäätiön säännöiksi, minkä lisäksi siinä on mainittava:

1) perustajan nimi, kansalaisuus, asuinpaikka ja postiosoite; sekä

2) eläkesäätiölle perustettaessa tuleva peruspääoma.

9 §

Eläkesäätiön säännöissä on mainittava:

1) eläkesäätiön nimi;

2) eläkesäätiön kotipaikkana oleva Suomen kunta;

3) eläkesäätiön tarkoitus;

4) eläkesäätiöön kuuluva työnantaja;

5) eläkesäätiön toimintapiiri ja ketkä ovat 1 §:ssä tarkoitettuja edunsaajia;

6) etuudet, niiden suuruus tai määräytymisperuste;

7) etuuksien saamisen edellytykset;

8) etuuksien suorittamisaika;

9) säilyttääkö ja missä määrin toimintapiiriin kuulunut henkilö, jonka vakuutussuhde on päättynyt ennen eläkkeeseen tai muuhun etuuteen oikeuttavan tapahtuman sattumista, itse tai hänen edunsaajansa oikeuden eläkkeeseen tai muuhun etuuteen;

10) eläkesäätiön peruspääoma;

11) hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä tilintarkastajien ja varatilintarkastajien lukumäärä, toimikausi ja valitsemistapa;

12) jos eläkesäätiöllä on hallintoneuvosto, sen tehtävät, jäsenten lukumäärä, toimikausi ja valitsemistapa;

13) onko ja minkä perusteen mukaan hallituksen tai muiden hallintoelimien jäsenille suoritettava korvausta heidän toimestaan;

14) kenellä on oikeus kirjoittaa eläkesäätiön nimi;

15) millä tavoin toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus on pidettävä toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden sekä eläkkeen ja muiden etuuksien saajien nähtävänä sekä miten tiedonannot muutoin on tehtävä;

16) miten päätös sääntöjen muuttamisesta on tehtävä; sekä

17) miten eläkesäätiön omaisuus on jaettava eläkesäätiötä purettaessa.

10 §

Eläkesäätiön säännöille ja niiden muutoksille on haettava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistus.

Ministeriön on vahvistettava säännöt tai niiden muutokset, jos säännöt ovat lain mukaiset.

11 §

Eläkesäätiön sääntöjen muuttamisesta päättää eläkesäätiön hallitus tai hallintoneuvosto, jos eläkesäätiöllä on hallintoneuvosto. Päätös sääntöjen muuttamisesta tehdään 23 §:n 2 momentin mukaisella tavalla. Jos sääntöjen muutos välittömästi koskee työnantajan oikeuksia ja velvollisuuksia, on sen lisäksi, mitä muutoin säädetään, muutoksen vahvistamisen edellytyksenä, että työnantaja on hyväksynyt muutoksen.

Jos eläkesäätiön sääntöjen muutos tarkoittaa toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden eläkkeiden vähentämistä tai poistamista siltä osin kuin eläkkeiden on katsottava perustuvan ennen muutosajankohtaa suoritettuun palvelukseen, sääntömuutoksen vahvistamisen edellytyksenä on, että muutosta on kannattanut vähintään neljä viidesosaa eläkesäätiön hallituksen tai hallintoneuvoston kokouksen läsnä olevista jäsenistä.

Jos eläkesäätiön sääntöjen muutos tarkoittaa toimintapiiriin kuuluneiden henkilöiden eläkkeiden tai eläkkeellä olevien henkilöiden alkaneiden eläkkeiden tai heidän ja heidän edunsaajiensa vastaisten eläkkeiden vähentämistä tai poistamista, muutoksen vahvistamisen edellytyksenä on, että päätös sääntöjen muuttamisesta on tehty 2 momentin mukaisella määräenemmistöllä ja että lisäksi muutos on eläkesäätiön toiminnan jatkamisen kannalta välttämätön tai että ne, joiden eläkkeitä vähentäminen tai poistaminen koskee, ovat antaneet toimenpiteelle suostumuksensa.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, ei sovelleta sääntömuutokseen, joka rajoittaa eläkkeen tulevaa kasvua.

Eläkesäätiön eläkkeitä ja muita etuuksia 1—3 momentin mukaisesti vähennettäessä tai poistettaessa on kohtuullisella tavalla otettava huomioon se etuoikeusjärjestys, joka eläkesäätiön säännöissä on määrätty eläkesäätiön varojen jakamisesta edunsaajien kesken eläkesäätiötä purettaessa, sekä se, että edunsaajaryhmien asema suhteessa toisiinsa säilyy kohtuullisessa määrin samana eläkkeiden ja muiden etuuksien heikennysten jälkeen. Eläkkeitä ja muita etuuksia ei saa vähentää tai poistaa siltä osin kuin eläkesäätiön eläkevastuu on katettu.

Mikäli lakisääteisen eläketurvan mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vähennetään tai rajoitetaan, eläkesäätiön vapaaehtoisen lisäeläketurvan mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia voidaan sen estämättä, mitä 2, 3 ja 5 momentissa säädetään, vastaavasti vähentää tai rajoittaa muuttamalla eläkesäätiön sääntöjä. Mitä edellisessä virkkeessä säädetään, koskee myös eläkesäätiön sääntöjen muuttamista siten, ettei vapaaehtoisen lisäeläketurvan mukaisilla eläkkeillä ja muilla etuuksilla korvata lakisääteisen eläketurvan mukaisiin eläkkeisiin ja muihin etuuksiin tehtyjä vähennyksiä ja rajoituksia. Tässä momentissa tarkoitettu päätös sääntöjen muuttamisesta tehdään 1 momentin mukaisella tavalla, ellei eläkesäätiön säännöissä toisin määrätä.

Mitä 2—5 momentissa säädetään, ei koske B-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön B-osaston sääntöjen muuttamista.

12 §

Eläkesäätiöllä on oltava joko suomen- tai ruotsinkielinen nimi. Suomenkieliseen nimeen on sisällytettävä sana "eläkesäätiö" ja ruotsinkieliseen nimeen vastaavasti sana "pensionsstiftelse".

Eläkesäätiön nimen on selvästi erotuttava muiden eläkesäätiöiden nimistä. Nimi ei saa olla hyvän tavan vastainen eikä omiaan johtamaan harhaan.

Jos eläkesäätiö aikoo käyttää nimeään kaksi- tai useampikielisenä, on jokainen nimen ilmaisu mainittava eläkesäätiön säännöissä. Erikielisten nimien on sisällöltään vastattava toisiaan.

13 §

Eläkesäätiön perustamisesta on tehtävä ilmoitus eläkesäätiörekisteriin kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut säännöt. Jollei eläkesäätiötä mainitussa ajassa ole ilmoitettu rekisteröitäväksi tai jos rekisteröiminen evätään, perustaminen on rauennut.

Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä eläkesäätiön hallituksen kaikkien jäsenten vakuutus siitä, että peruspääoma on eläkesäätiön hallussa. Ilmoitukseen on myös liitettävä eläkesäätiön tilintarkastajien todistus siitä, että peruspääomaa koskevia säännöksiä on noudatettu.

Kun eläkesäätiö on merkitty eläkesäätiörekisteriin, sosiaali- ja terveysministeriön on viipymättä kaupparekisteriin tehtävää merkintää varten ilmoitettava patentti- ja rekisterihallitukselle sen työnantajan nimi, jonka yhteydessä eläkesäätiö toimii, eläkesäätiön nimi sekä aika, milloin eläkesäätiö on merkitty eläkesäätiörekisteriin.

14 §

Eläkesäätiön perustamisen rauetessa peruspääoma ja sen tuotto palautuu työnantajalle.

15 §

Jos peruspääoma suoritetaan osittain muuna omaisuutena kuin rahana (*apporttiomaisuus*), on siitä otettava määräys perustamiskirjaan. Apporttiomaisuuden on sovelluttava eläkesäätiön harjoittaman vakuutustoiminnan tarkoituksiin.

16 §

Ennen rekisteröimistä eläkesäätiö ei voi hankkia oikeuksia eikä tehdä sitoumuksia eikä myöskään hakea, kantaa tai vastata tuomioistuimissa tai muiden viranomaisten luona. Hallitus voi kuitenkin käyttää puhevaltaa eläkesäätiön perustamista koskevissa asioissa.

Eläkesäätiön puolesta ennen sen rekisteröimistä tehdystä toimesta aiheutuneesta velvoitteesta vastaavat toimeen osallistuneet tai siitä päättäneet yhteisvastuullisesti. Perustamiskirjasta johtuvasta velvoitteesta siirtyy vastuu kuitenkin eläkesäätiölle sen jälkeen, kun se on rekisteröity.

Jos eläkesäätiön puolesta on ennen sen rekisteröimistä tehty sopimus sellaisen henkilön kanssa, joka tiesi eläkesäätiön olevan rekisteröimätön, hän voi, jollei toisin ole sovittu, luopua sopimuksesta, mikäli ilmoitusta rekisteröimisestä ei ole tehty 13 §:ssä säädetyssä ajassa tai jos rekisteröiminen on evätty. Jollei sopimuskumppani tiennyt eläkesäätiön olevan rekisteröimätön, hän voi luopua sopimuksesta siihen asti, kunnes eläkesäätiö on rekisteröity.

3 luku

Eläkesäätiön johto

17 §

Eläkesäätiöllä on oltava hallitus, johon kuuluu vähintään viisi jäsentä ja vähintään viisi varajäsentä.

Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvat henkilöt valitsevat keskuudestaan hallitukseen vähintään kaksi jäsentä ja näille vähintään kaksi varajäsentä. Eläkesäätiön säännöissä voidaan kuitenkin määrätä, että hallituksen toimintapiiriin kuuluvia henkilöitä edustavien jäsenten valitseminen annetaan toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden edustajien tehtäväksi. Jos säännöissä on edellä mainittu määräys, on säännöissä määrättävä myös siitä, ketkä edustavat toimintapiiriin kuuluvia henkilöitä ja miten he suorittavat hallituksen jäsenten valinnan. Työnantaja valitsee loput hallituksen jäsenistä ja näille varajäsenet. Hallintoneuvosto voi valita kaikki hallituksen jäsenet työnantajan ja toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden esityksestä, mikäli eläkesäätiön säännöissä näin määrätään.

Siitä riippumatta, mitä 2 momentissa säädetään, työnantaja valitsee eläkesäätiötä perustettaessa väliaikaisesti hallituksen kaikki jäsenet ja heidän varajäsenensä. Näistä on kahden jäsenen ja heidän varajäsentensä oltava henkilöitä, jotka voivat kuulua eläkesäätiön toimintapiiriin. Toimintapiiriin kuuluvia henkilöitä edustavia hallituksen jäseniä valitessaan on työnantajan kuultava toimintapiirin edustajia. Jos työnantajayhteisöön sovelletaan yhteistoiminnasta yrityksissä annettua lakia (725/78) tai yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annettua lakia (651/88), työnantajan on toimintapiiriä edustavia hallituksen jäseniä valitessaan kuultava sanotuissa laeissa tarkoitettuja henkilöstön edustajia. Eläkesäätiön tultua rekisteröidyksi on eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien hallituksen jäsenten ja heidän varajäsentensä valinta suoritettava niin pian kuin se 3 §:n 2 momentin säännökset huomioon ottaen on mahdollista.

Jos eläkesäätiön sääntöjen mukaan hallitukseen kuuluu yli viisi jäsentä, on säännöissä otettava huomioon, että työnantajaa ja toimintapiiriin kuuluvia henkilöitä edustavien hallituksen jäsenten lukumäärien suhde kohtuullisessa määrin vastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua. Eläkesäätiön säännöissä voidaan määrätä, että asiamies kuuluu hallitukseen.

Hallituksen toimikauden on päätyttävä viimeistään neljäntenä tilikautena, kun uudet hallituksen jäsenet on valittu, tai sanotun tilikauden päättyessä.

Mitä tässä laissa säädetään hallituksen jäsenestä, on vastaavasti sovellettava hallituksen varajäseneen.

18 §

Eläkesäätiöllä on oltava asiamies. Eläkesäätiön säännöissä voidaan määrätä, että asiamiehestä käytetään muuta nimitystä. Asiamiehen nimittää hallitus tai, jos eläkesäätiön säännöissä niin määrätään, hallintoneuvosto.

19 §

Vähintään puolella hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä sekä asiamiehellä on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella, jollei sosiaali- ja terveysministeriö myönnä eläkesäätiölle lupaa poiketa tästä.

Vajaavaltainen, konkurssissa oleva tai liiketoimintakieltoon määrätty henkilö ei voi olla hallituksen jäsenenä eikä asiamiehenä.

20 §

Hallituksen jäsen voi erota toimestaan ennen toimikauden päättymistä. Eroamisesta on ilmoitettava hallitukselle. Hallituksen jäsenen voi erottaa toimestaan se, joka on hänet valinnut.

Jos hallituksen jäsenen toimi tulee kesken toimikautta avoimeksi tai jos hallituksen jäsen menettää 19 §:n mukaisen kelpoisuutensa sanottuun toimeen eikä varajäsentä ole, hallituksen muiden jäsenten on huolehdittava siitä, että uusi jäsen valitaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Jos kuitenkin jäljellä oleva hallitus varajäsenet mukaan luettuina on päätösvaltainen ja hallituksessa ovat sekä työnantaja että toimintapiiriin kuuluvat henkilöt edustettuina, ei uutta jäsentä tarvitse valita.

Jollei eläkesäätiöllä ole eläkesäätiörekisteriin merkittyä toimikelpoista hallitusta, sosiaali- ja terveysministeriön on kehotettava hallituksen muita jäseniä korjaamaan asia tai, jos hallintoneuvosto valitsee hallituksen, kutsuttava tämä valitsemaan hallitusta. Jollei eläkesäätiöllä ole rekisteriin merkittyä asiamiestä, ministeriön on kutsuttava hallitus tai, jos hallintoneuvosto valitsee asiamiehen, tämä valitsemaan asiamies. Jollei hallitusta tai asiamiestä valita taikka tätä viipymättä ilmoiteta eläkesäätiörekisteriin, ministeriön on määrättävä yksi tai useampi toimitsija hoitamaan eläkesäätiön asioita, kunnes hallitus tai asiamies on valittu ja merkitty eläkesäätiörekisteriin.

Hakemuksen 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa saa, jollei ministeriö jo ole ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin, ministeriölle tehdä hallituksen jäsen, asiamies, eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluva henkilö, velkoja tai muu, jonka oikeus saattaa riippua siitä, että eläkesäätiöllä on toimikelpoinen hallitus ja asiamies.

21 §

Hallituksessa on oltava puheenjohtaja. Puheenjohtajan valitsee hallitus, jollei eläkesäätiön säännöissä toisin määrätä tai hallitusta valittaessa ole toisin päätetty. Äänten mennessä hallituksessa tasan puheenjohtajan vaali ratkaistaan arvalla. Asiamies voidaan valita hallituksen puheenjohtajaksi.

Puheenjohtajan on huolehdittava siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Puheenjohtajan on kutsuttava hallitus koolle, jos hallituksen jäsen tai asiamies sitä vaatii. Asiamiehellä on, vaikkei hän olisikaan hallituksen jäsen, oikeus olla läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää niissä puhevaltaa, jollei hallitus yksittäisessä tapauksessa toisin päätä.

22 §

Hallituksen kokouksesta on laadittava pöytäkirja, jonka allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja pöytäkirjan laatija, jollei eläkesäätiön säännöissä toisin määrätä. Hallituksen jäsenellä ja asiamiehellä on oikeus saada eriävä mielipiteensä merkityksi pöytäkirjaan.

23 §

Hallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä, mikäli eläkesäätiön säännöissä ei vaadita suurempaa määrää. Päätöstä ei kuitenkaan saa tehdä, ellei kaikille hallituksen jäsenille ole mahdollisuuksien mukaan varattu tilaisuutta osallistua asian käsittelyyn. Jos hallituksen jäsen on estyneenä, on hänen tilalleen tulevalle varajäsenelle varattava sellainen tilaisuus.

Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmän kuin puolet läsnäolevista on kannattanut, jollei eläkesäätiön sääntöjen tai tämän lain 11 §:n mukaan vaadita määräenemmistöä. Äänten mennessä tasan päätökseksi tulee se mielipide, johon puheenjohtaja on yhtynyt.

24 §

Hallituksen jäsen tai asiamies ei saa osallistua sellaisen asian käsittelyyn, joka koskee hänen ja eläkesäätiön välistä suhdetta tai muutoin hänen yksityistä etuaan.

25 §

Hallitus huolehtii eläkesäätiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Asiamies hoitaa eläkesäätiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimiin, jotka ovat eläkesäätiön toiminnan laajuuden ja laadun

huomioon ottaen epätavallisia tai laajakantoisia, asiamies saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta eläkesäätiön toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa hallitukselle on niin pian kuin mahdollista annettava toimenpiteestä tieto.

Asiamiehen on huolehdittava, että eläkesäätiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Hallituksen on huolehdittava, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

26 §

Hallitus edustaa eläkesäätiötä ja kirjoittaa sen nimen. Eläkesäätiön säännöissä voidaan määrätä, että hallituksen jäsenellä tai asiamiehellä on eläkesäätiön nimenkirjoittamisoikeus tai että hallitus voi antaa tällaisen oikeuden jäsenelleen, asiamiehelle tai muulle henkilölle. Sellaisella nimenkirjoittajalla, joka ei ole hallituksen jäsen tai asiamies, on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella, jollei sosiaali- ja terveysministeriö myönnä eläkesäätiölle lupaa poiketa tästä, ja hänen osaltaan on voimassa, mitä 24 §:ssä säädetään hallituksen jäsenestä tai asiamiehestä. Vähintään yhdellä tässä momentissa tarkoitetulla henkilöllä on oltava asuinpaikka Suomessa.

Nimenkirjoittamisoikeutta voidaan rajoittaa vain niin, että kahdella tai useammalla henkilöllä on yhdessä oikeus kirjoittaa eläkesäätiön nimi.

Hallitus voi milloin tahansa peruuttaa antamansa nimenkirjoittamisoikeuden.

27 §

Asiamiehellä on oikeus edustaa eläkesäätiötä sellaisessa asiassa, joka 25 §:n mukaan kuuluu hänen tehtäviinsä.

28 §

Hallitus tai muu 26 §:ssä tarkoitettu eläkesäätiön edustaja ei saa ryhtyä sellaiseen oikeustoimeen tai muuhun toimenpiteeseen, joka on omiaan tuottamaan eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvalle tai muulle henkilölle epäoikeutettua etua eläkesäätiön tai toisen toimintapiiriin kuuluvan henkilön kustannuksella.

Eläkesäätiön edustaja ei saa noudattaa eläkesäätiön toimielimen päätöstä, joka on tämän lain tai eläkesäätiön sääntöjen vastaisena pätemätön.

29 §

Sosiaali- ja terveysministeriö voi eläkesäätiön toiminnan laajuuden huomioon ottaen vahvistaa eläkesäätiölle säännöt, joiden mukaan eläkesäätiöllä on hallintoneuvosto.

Hallintoneuvostossa on oltava vähintään viisi jäsentä ja vähintään viisi varajäsentä. Asiamies tai hallituksen jäsen ei saa olla hallintoneuvoston jäsenenä.

Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvat henkilöt valitsevat keskuudestaan hallintoneuvostoon vähintään kaksi jäsentä ja näille vähintään kaksi varajäsentä. Hallintoneuvoston edellä mainittujen jäsenten valintaan sovelletaan vastaavasti, mitä hallituksen toimintapiiriin kuuluvia henkilöitä edustavien jäsenten valinnasta 17 §:n 2 momentissa säädetään. Työnantaja valitsee loput hallintoneuvoston jäsenistä. Hallintoneuvoston työnantajaa ja toimintapiiriin kuuluvia henkilöitä edustavien jäsenten lukumäärien suhteesta on voimassa, mitä hallituksen työnantajan ja toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden edustajien lukumäärien suhteesta 17 §:n 4 momentissa säädetään.

Mitä 17 §:n 5 ja 6 momentissa sekä 19 ja 20 §:ssä säädetään hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä, on vastaavasti sovellettava hallintoneuvoston jäseniin ja varajäseniin. Hallintoneuvostosta ja sen jäsenistä on lisäksi soveltuvin kohdin voimassa, mitä hallituksesta ja sen jäsenistä 21—24 §:ssä säädetään.

30 §

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, hallintoneuvoston on valvottava hallituksen hoitamaa eläkesäätiön hallintoa, vahvistettava säätiön tilinpäätös ja valittava tilintarkastajat työnantajan ja toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden esityksestä.

Hallituksen on annettava hallintoneuvostolle ja sen jäsenelle ne tiedot, joita nämä pitävät tarpeellisina tehtäviensä hoitamiseksi. Hallintoneuvoston jäsenen on pyydettävä tiedot hallintoneuvoston kokouksessa.

Hallintoneuvosto voi antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

4 luku

Tilintarkastus

31 §

Eläkesäätiön tilintarkastukseen sovelletaan tilintarkastuslakia (936/94), jollei tästä laista muuta johdu.

Eläkesäätiössä on oltava vähintään kaksi tilintarkastajaa. Toimintapiiriin kuuluvat henkilöt valitsevat ainakin yhden tilintarkastajan ja hänelle varatilintarkastajan ja työnantaja nimeää muut tilintarkastajat ja heidän varatilintarkastajansa. Jos eläkesäätiössä on hallintoneuvosto, se nimeää tilintarkastajat ja varatilintarkastajat toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden ja työnantajan esityksestä.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, työnantaja valitsee eläkesäätiötä perustettaessa väliaikaisesti kaikki tilintarkastajat ja heille varatilintarkastajat. Toimintapiiriä edustavia tilintarkastajia valitessaan työnantajan on kuultava toimintapiirin edustajia. Jos työnantajayhteisöön sovelletaan yhteistoiminnasta yrityksissä annettua lakia tai yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annettua lakia, työnantajan on toimintapiiriä edustavia tilintarkastajia valitessaan kuultava sanotuissa laeissa tarkoitettuja henkilöstön edustajia. Eläkesäätiön tultua rekisteröidyksi on sen toimintapiiriä edustavien tilintarkastajien ja heidän varatilintarkastajiensa valinta suoritettava niin pian kuin se 3 §:n 2 momentin säännökset huomioon ottaen on mahdollista.

Sen estämättä, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, varatilintarkastaja voidaan jättää valitsematta, jos tilintarkastajaksi on valittu tilintarkastuslain 5 tai 6 §:ssä tarkoitettu tilintarkastusyhteisö.

Mitä tässä laissa säädetään tilintarkastajasta, on vastaavasti sovellettava varatilintarkastajaan.

32 §

Tilintarkastajan toimikausi on määrättävä eläkesäätiön säännöissä. Tilintarkastajan tehtävä päättyy sen eläkesäätiön hallituksen tai hallintoneuvoston kokouksen lopussa, jossa tilintarkastuslain 19 §:ssä tarkoitettu tilintarkastuskertomus hänen toimikauteensa sisältyvältä viimeiseltä tilikaudelta käsitellään tai, jos hänet on valittu toistaiseksi, silloin kun uusi tilintarkastaja on valittu hänen tilalleen.

33 §

Eläkesäätiössä on oltava vähintään yksi Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi erityisestä syystä hakemuksesta suostua siihen, että eläkesäätiö saa Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymän tilintarkastajan sijasta valita muun kelpoisuusehdot täyttävän tilintarkastajan.

34 §

Sen lisäksi, mitä tilintarkastuslain 23 ja 24 §:ssä säädetään, tilintarkastajana ei saa olla:

1) se, joka on eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan tai työnantajan osakeyhtiölain (734/78) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa tai muutoin alistus- tai riippuvuussuhteessa tähän työnantajaan, sen hallituksen tai hallintoneuvoston jäseneen taikka siihen, jonka tehtävänä on tämän työnantajan kirjanpidon tai varojen hoito taikka hoidon valvonta;

2) edellä 1 kohdassa tarkoitetun henkilön aviopuoliso tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävä henkilö, veli tai sisar taikka se, joka on häneen suoraan ylenevässä tai alenevassa sukulaisuus- tai lankoussuhteessa taikka sellaisessa lankoussuhteessa, että toinen heistä on naimisissa toisen veljen tai sisaren kanssa; eikä

3) liiketoimintakieltoon määrätty henkilö.

35 §

Sosiaali- ja terveysministeriön on määrättävä eläkesäätiölle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja tilintarkastuslain 27 §:n 1 momentissa säädetyissä tapauksissa tai jos tilintarkastaja on tämän lain 34 §:n mukaan esteellinen.

Ilmoituksen 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa saa tehdä kuka tahansa. Hallitus on velvollinen tekemään ilmoituksen, jollei se, jolle tilintarkastajan valitseminen kuuluu, viivytyksettä valitse kelpoisuusehdot täyttävää tilintarkastajaa.

Ennen kuin tässä pykälässä mainittu määräys annetaan, on eläkesäätiön hallitusta kuultava. Määräys on voimassa siihen asti, kun eläkesäätiölle on valittu tilintarkastaja ministeriön määräämän tilalle.

36 §

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa tilintarkastuskertomuksesta tarkempia määräyksiä.

Eläkesäätiön on ilman erillistä pyyntöä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle tilintarkastajien tilikauden aikana laatimat ja säätiön hallitukselle luovuttamat raportit ja tarkastusmuistiot välittömästi sen jälkeen, kun tilintarkastajat ovat ne säätiölle luovuttaneet.

5 luku

Tilinpäätös

37 §

Eläkesäätiön tilikausi on 12 kuukautta. Eläkesäätiön toiminnan alkaessa tai päättyessä taikka tilinpäätösajankohtaa muutettaessa saa tilikausi olla tätä lyhyempi tai pitempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön tilikausi on kuitenkin kalenterivuosi.

Kultakin tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen, niiden liitteet ja toimintakertomuksen. Eläkesäätiö ei ole velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöstä. Eläkesäätiötä ei sisällytetä yhteisön konsernitilinpäätökseen.

Eläkesäätiön kirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa on sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, noudatettava tämän luvun säännöksiä ja sosiaali- ja terveysministeriön antamia eläkesäätiötoiminnan erityisluonteesta johtuvia määräyksiä.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää poikkeuksia 1 momentin säännöksistä, ei kuitenkaan siltä osin kuin on kyse työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavasta eläkesäätiöstä.

38 §

Hallituksen ja asiamiehen on päivättävä ja allekirjoitettava tilinpäätös. Jos hallituksen jäsen tai asiamies on esittänyt eriävän mielipiteen tilinpäätöksestä, on tätä koskeva lausuma liitettävä siihen hänen vaatimuksestaan.

Tilinpäätökseen on sisällytettävä tuloslaskelma ja tase viimeistä edelliseltä tilikaudelta. Jos tilikauden aikana tuloslaskelman tai taseen erittelyä on muutettu, on aikaisempaan tilinpäätökseen sisältyviä tietoja mahdollisuuksien mukaan oikaistava niin, että niitä voidaan verrata myöhempään tilinpäätökseen.

Tilinpäätös on annettava tilintarkastajille neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilintarkastajien on annettava tilintarkastuskertomus kuukauden kuluessa hallitukselle.

39 §

Tuloslaskelmassa tai taseessa taikka niiden liitteenä on annettava seuraavat tiedot:

1) eläkesäätiön omistamat osakeyhtiöiden osakkeet ja osuudet eri yrityksissä eriteltyinä sosiaali- ja terveysministeriön määräämällä tavalla; sekä

2) selostus sellaisista tilikauden tulokseen sisältyvistä tuotto- ja kulueristä, jotka merkittävällä tavalla vaikuttavat tuloksen vertailukelpoisuuteen edellisen tilinpäätöksen kanssa tai jotka muulla tavoin ovat merkitykseltään huomattavia.

40 §

Jos eläkesäätiö on antanut rahalainoja eläkesäätiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenille tai asiamiehelle, ne on, jos kysymyksessä olevien lainojen yhteismäärä ylittää sosiaali- ja terveysministeriön vahvistaman määrän, ilmoitettava taseen liitteenä sen mukaan kuin sosiaali- ja terveysministeriö määrää.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin rinnastetaan tällaisen henkilön aviopuoliso, veli ja sisar sekä se, joka on häneen suoraan ylenevässä tai alenevassa sukulaisuus- tai lankoussuhteessa taikka sellaisessa lankoussuhteessa, että toinen heistä on naimisissa toisen veljen tai sisaren kanssa.

41 §

Toimintakertomus on laadittava hyvän kirjanpitotavan mukaisesti ja siinä on annettava tietoja sellaisista eläkesäätiön tilan ja toiminnan arviointia varten tärkeistä seikoista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa, sekä eläkesäätiön kannalta olennaisista tapahtumista.

42 §

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa määräyksiä ja lausuntoja tämän luvun säännösten soveltamisesta.

6 luku

Eläkevastuu ja sen kattaminen

43 §

Eläkesäätiön sääntöjen mukaisista sitoumuksista aiheutuva vastuu merkitään eläkesäätiön taseeseen vastattavien puolelle eläkevastuuna.

Eläkevastuu lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön määräysten mukaisesti:

1) ennen tilinpäätöshetkeä alkaneista eläkkeistä ja muista etuuksista; sekä

2) eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden vastaisista eläkkeistä ja muista etuuksista siltä osin kuin eläkkeen tai muun etuuden on katsottava karttuneen tilinpäätöshetkeen mennessä sekä eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluneiden henkilöiden vastaisista eläkkeistä ja muista etuuksista.

Laskettaessa eläkevastuuta eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden osalta katsotaan muun kuin työntekijäin eläkelain mukaisen eläkkeen tai muun etuuden karttuvan suoraviivaisesti eläkkeeseen oikeuttavalta ajalta eläkeiän täyttämiseen mennessä. Eläkevastuun on kuitenkin oltava vähintään saman suuruinen kuin se olisi, jos henkilö olisi lakannut kuulumasta toimintapiiriin tilinpäätöshetkellä.

Milloin eläkesäätiön varat eivät riitä eläkevastuun ja muiden vastuiden kattamiseen, merkitään erotus taseeseen vastaavien puolelle vastuuvajauksena.

44 §

Jos eläkevastuun laskemisperusteita muutetaan muun kuin työntekijäin eläkelain mukaisen eläketurvan osalta siten, että uusien perusteiden mukainen eläkevastuu on vanhojen perusteiden mukaista suurempi, sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää eläkesäätiölle luvan pitää eläkevastuu tältä osin pienempänä määrätyn ajan, kuitenkin enintään kymmenen vuotta. Erotusta on vuosittain vähennettävä ministeriön hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

45 §

Työnantajan on suoritettava vähintään kolmannesvuosittain B-eläkesäätiölle ja AB-eläkesäätiön B-osastolle kannatusmaksuja tai asetettava eläkevastuun katteeksi hyväksyttäviä vakuuksia vastuuvajauksen täyttämiseksi vähintään siten, että ne yhdessä B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston muiden tuottojen kanssa riittävät kattamaan eläkkeistä aiheutuneet suoritukset, eläkesäätiön tai sen B-osaston muut kulut sekä eläkevastuun vuotuisen muutoksen.

Työnantajan on suoritettava A-eläkesäätiölle ja AB-eläkesäätiön A-osastolle kannatusmaksuja tai asetettava eläkevastuun katteeksi hyväksyttäviä vakuuksia vastuuvajauksen täyttämiseksi vuosittain vähintään siten, että ne yhdessä A-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön A-osaston muiden varojen ja vakuuksien kanssa riittävät eläkevastuun kattamiseen 47 §:n tai 146 §:n mukaisesti.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja kannatusmaksuja on rahana suoritettava vähintään määrä, joka tarvitaan eläkesäätiön maksuvalmiuden ylläpitämiseen.

Mikäli A-eläkesäätiön 46 §:n ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella palauttaa työnanantajalle. Ylikatetta arvioitaessa ministeriö voi kuitenkin määrätä, että tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Palautuksen seurauksena ei eläkesäätiölle saa jäädä vastuuvajausta.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

46 §

B- ja AB-eläkesäätiön on katettava työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukaisesta eläketurvasta ja mainitun lain 11 §:n mukaisesti rekisteröidyistä lisäetuuksista aiheutuva tämän lain 43 §:n mukainen eläkevastuu, työntekijäin eläkeasetuksen (183/62) 16 §:n mukainen velka vastuunjakoon sekä sosiaali- ja terveysministeriön määräämät muut eläkevastuuseen rinnastettavat erät (*eläkevastuun bruttomäärä*).

Katettaessa eläkevastuun bruttomäärää on huolehdittava katteeseen kuuluvien varojen ja sitoumusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta.

Eläkesäätiön on katettava jäljempänä tässä pykälässä säädettyihin omaisuuslajeihin kuuluvin varoin eläkevastuun bruttomäärä, josta ensin on vähennetty seuraavat erät:

1) jälleenvakuuttajan osuus enintään sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään määrään;

2) takautumisoikeuteen perustuvat saamiset; sekä

3) sosiaali- ja terveysministeriön erityisistä syistä vähennettäväksi hyväksymät muut erät.

Edellä 3 momentissa tarkoitetut eläkevastuun bruttomäärän katteena olevat varat arvostetaan käypään arvoon sosiaali- ja terveysministeriön määräämien perusteiden mukaisesti. Ministeriö voi erityisestä syystä sallia tai määrätä, että tietyt katteeseen kuuluvat varat arvostetaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Eläkevastuun katteen on asetuksessa säädetyin rajoituksin oltava:

1) joukkovelkakirjalainoja ja muita raha- ja pääomamarkkinavälineitä;

2) velkasitoumuksiin perustuvia laina- ja muita saamisia;

3) osakkeita ja muita tuotoltaan vaihtelevia omistusosuuksia;

4) osuuksia sijoitusrahastoissa ja muissa niihin rinnastettavissa yhteissijoitusyrityksissä;

5) kiinteistöjä, rakennuksia ja kiinteään omaisuuteen kohdistuvia oikeuksia, kuten nautinta- ja käyttöoikeuksia ja tontinvuokraoikeuksia, osakkeita ja osuuksia kiinteistöyhteisöissä, oikeuksia vesivoimalaitoksen käytössä olevaan vesivoimaan edellyttäen, että vesivoiman käyttöoikeuden vakuudeksi on vahvistettu kiinnitys, rakennusaikaisia saamisia sellaiselta kiinteistöyhteisöltä, joka omistaa tässä kohdassa tarkoitettuja varoja ja jossa eläkesäätiöllä on ehdoton määräämisvalta;

6) saamiset työnantajilta sekä muita saamisia jälleenvakuuttajalta kuin 3 momentin 1 kohdassa mainittu ja jälleenvakuuttajan osuuksia;

7) verosaamisia ja muita saamisia valtioilta ja muilta julkisyhteisöiltä;

8) työntekijäin eläkeasetuksen 16 §:n mukainen saaminen vastuunjaosta;

9) muita kuin 5 kohdassa tarkoitettuja aineellisiin hyödykkeisiin luettavia varoja;

10) rahaa ja pankkisaamisia, talletuksia luottolaitoksissa ja muissa laitoksissa, joilla on oikeus vastaanottaa talletuksia;

11) siirtosaamisia, kuten kertyneitä korkoja, kertyneitä vuokria ja muita tulojäämiä sekä menoennakoita; tai

12) vastuuvajaus, jonka täyttämiseksi on asetettu katekelpoinen vakuus.

Ministeriö voi eläkesäätiön hakemuksesta hyväksyä eläkevastuun bruttomäärän katteeksi määräajaksi muitakin kuin 5 momentissa tarkoitettuja varoja ja sitoumuksia, jotka niiden laatuun ja varmuuteen nähden voidaan rinnastaa 5 momentissa tarkoitettuihin varoihin.

Katteeseen kuuluvat varat ja sitoumukset on luetteloitava ja säilytettävä erillään eläkesäätiön muista varoista ja sitoumuksista.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

47 §

A- ja AB-eläkesäätiön on katettava vapaaehtoisista lisäeläkkeistä ja muista etuuksista aiheutuva eläkevastuunsa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun eläkevastuun katteeseen sovelletaan vastaavasti, mitä 46 §:n 2—6 momentissa säädetään eläkevastuun bruttomäärän kattamisesta. Mainitun pykälän 5 momentin 8 kohdassa tarkoitettua saamista vastuunjaosta koskevaa säännöstä ei kuitenkaan sovelleta. Katteesta 75 prosenttia on oltava sellaisia varoja ja sitoumuksia, jotka hyväksytään 46 §:n 1 momentissa tarkoitetun eläkevastuun bruttomäärän katteeksi.

Kun tämän lain voimaantulon jälkeen rekisteröitävän eläkesäätiön sääntöjen mukaan ennen eläkesäätiön perustamista suoritettu palvelusaika otetaan huomioon eläkettä määrättäessä, mainittuun palvelusaikaan perustuva muu kuin työntekijäin eläkelain mukainen eläkevastuu voidaan sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella kattaa tämän pykälän mukaisesti enintään viiden vuoden kuluessa eläkesäätiön perustamisesta lukien.

Katteeseen kuuluvat varat ja sitoumukset on luetteloitava ja säilytettävä erillään eläkesäätiön muista varoista ja sitoumuksista.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

48 §

B- ja AB-eläkesäätiön on työnantajan asettamalla vakuudella tai sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä muulla tavalla järjestettävä työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukainen toimintansa siten, että syntyy vakuutettuja etuja turvaava suhde eläkesäätiön sitoumusten ja vastuukyvyn välille.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun vakuuden on oltava 46 §:ssä tarkoitettuja katekelpoisia varoja ja sitoumuksia. Vakuuden määrä on neljä kahdestoistaosaa eläkesäätiön vuoden vastuumenoista, kuitenkin vähintään 500 000 markkaa ja enintään 15 prosenttia eläkesäätiön eläkevastuun määrästä. Vuoden vastuumenoilla tarkoitetaan eläkkeistä tilivuonna aiheutuneiden suoritusten ja eläkevastuun muutoksen yhteismäärää.

Eläkesäätiön toiminnan alkaessa vakuutta on asteittain kartutettava 2 momentissa tarkoitettuun vähimmäismäärään saakka neljän vuoden kuluessa siten, että kunkin kalenterivuoden lopussa vakuuden arvo on vähintään eläkesäätiön toiminnan alkamisen jälkeen päättyneiden kalenterivuosien lukumäärän osoittama määrä neljäsosia vakuuden vähimmäismäärästä. Vakuuden arvon on kuitenkin aina oltava vähintään 500 000 markkaa.

Eläkesäätiön toiminnan aikana on edellä tässä pykälässä tarkoitettu vakuus sen asettajan vaatimuksesta palautettava siltä osin kuin se kulloinkin ylittää vakuudelle 2 tai 3 momentissa säädetyn vähimmäismäärän.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettua vakuutta voidaan käyttää vain 46 §:n 1 momentissa tarkoitetusta vähimmäisehtojen mukaisesta eläketurvasta aiheutuvien sitoumusten suorittamiseen, jolleivät kyseisen eläkevastuun katteena olevat varat siihen riitä.

Edellä 2 ja 3 momentissa säädettyä markkamäärää voidaan asetuksella muuttaa yleisessä hintatasossa tapahtunutta kehitystä vastaavasti.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

7 luku

Etuuden maksaminen ja eläkesäätiön vastuun rajoittaminen

49 §

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan muihin kuin lakisääteisiin etuuksiin.

50 §

Etuutta on haettava kirjallisesti. Hakijan on annettava eläkesäätiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen eläkesäätiön vastuun arvioimiseksi ja joita häneltä kohtuudella voidaan vaatia ottaen huomioon myös eläkesäätiön mahdollisuus hankkia selvitys.

Työnantaja on velvollinen antamaan eläkesäätiölle kaikki ne tiedot, jotka ovat tarpeen tämän lain täytäntöönpanemiselle.

Vakuutus- tai eläkelaitos on velvollinen pyynnöstä antamaan eläkkeiden yhteensovituksen suorittamista varten eläkesäätiölle maksutta kaikki hallussaan olevat käsiteltävänä olevan asian ratkaisuun vaikuttavat tiedot.

51 §

Jos eläkkeen hakija on alaikäinen taikka jos hän sairauden tai muun syyn takia ei kykene itse hakemaan eläkettä eikä hänellä ole holhoojaa tai uskottua miestä, eläkesäätiön hyväksymä muu hakijasta pääasiallisesti huolehtiva henkilö voi edunvalvojana käyttää hänen puhevaltaansa tämän luvun mukaista eläkettä koskevassa asiassa.

Edellä 1 momentissa säädetyin edellytyksin eläkesäätiö voi suorittaa eläkkeen sen saajan lähiomaiselle tai muulle henkilölle.

52 §

Eläkkeensaaja on velvollinen ilmoittamaan eläkesäätiölle sellaisista muutoksista, jotka vaikuttavat hänen oikeuteensa saada eläkettä tai eläkkeen määrään.

Eläkesäätiö voi vaatia eläkkeensaajalta selvityksen eläkkeen määrään vaikuttavista seikoista ja selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää eläkkeen saamisen edellytykset. Jollei eläkkeensaaja ole toimittanut sanottua selvitystä eläkesäätiölle sen määräämässä kohtuullisessa ajassa, eläkesäätiö voi päättää, että eläkkeen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

53 §

Eläkettä ei suoriteta takautuvasti pitemmältä ajalta kuin eläkkeen hakemista seuraavaa kuukautta edeltäneiden kuuden kuukauden ajalta tai eläkesäätiön säännöissä määrätyltä tätä pitemmältä ajalta.

Muuta etuutta kuin eläkettä on oikeuden menettämisen uhalla haettava kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun oikeus etuuteen on syntynyt, jollei eläkesäätiön säännöissä ole määrätty pitempää aikaa. Myöhästymisestä huolimatta etuus voidaan kuitenkin myöntää joko kokonaan tai osaksi, jos sen epäämistä on pidettävä kohtuuttomana.

54 §

Eläkesäätiöllä on oikeus maksaa kertasuorituksena vanhuus- tai perhe-eläke taik-

ka vapaakirjaan perustuva työkyvyttömyyseläke, joka on pienempi kuin 100 markkaa kuukaudessa tai eläkkeensaajan suostumuksella 200 markkaa kuukaudessa. Kertasuoritus lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön määräysten mukaisesti.

55 §

Eläkkeen ja muun etuuden suorituksen viivästyessä eläkesäätiön on maksettava viivästynyt eläke tai muu etuus viivästysajalta korotettuna. Etuuden korotus vuotta kohden laskettuna on korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen ja se lasketaan viivästysajan jokaiselta päivältä. Viivästysajan katsotaan alkavan, kun kolme kuukautta on kulunut sen kalenterikuukauden päättymisestä, jona etuuden hakija on jättänyt eläkesäätiölle hakemuksensa ja 50 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot. Saman päätöksen perusteella myöhemmin suoritettavalle etuuserälle korotus kuitenkin lasketaan eräpäivästä.

Milloin 1 momentissa tarkoitettua etuutta ei ole voitu etuudensaajasta johtuvasta syystä maksaa oikeassa ajassa, eläkesäätiö ei ole velvollinen maksamaan etuutta korotettuna pitemmältä ajalta kuin siitä päivästä, jona este eläkesäätiön tieten on lakannut. Jos etuuden suorittaminen viivästyy lain säännöksen johdosta taikka yleisen liikenteen tai maksuliikenteen keskeytymisen taikka muun sen kaltaisen ylivoimaisen esteen vuoksi, eläkesäätiö ei ole velvollinen maksamaan etuutta korotettuna tällaisen esteen aiheuttamalta viivästysajalta. Etuuden korotusta, jonka määrä on pienempi kuin 25 markkaa, ei ole maksettava.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa määräyksiä tämän pykälän soveltamisesta.

56 §

Mikäli eläkesäätiön säännöissä ei toisin määrätä, oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen ei eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvalla henkilöllä ole sellaisen sairauden vuoksi, joka on selvästi ilmennyt ennen työsuhteen alkamista, taikka sellaisen vian tai vamman vuoksi, joka on saatu ennen sanottua ajankohtaa. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos työsuhde on yhtäjaksoisesti jatkunut vähintään kaksi vuotta.

57 §

Jos etuuden hakija tai hänen edustajansa on vilpillisesti antanut eläkesäätiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä eläkesäätiön sääntöjen mukaisen etuuden saamiseen tai suuruuteen, voidaan hakijalle kuuluva etuus evätä tai sitä alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

58 §

Eläkesäätiö on vastuusta vapaa sellaista toimintapiiriin kuuluvaa henkilöä tai muuta etuudensaajaa kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos toimintapiiriin kuuluva henkilö tai muu etuudensaaja on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä tuottamuksesta, voidaan hänelle kuuluva etuus evätä tai jo myönnetyn etuuden suorittaminen keskeyttää taikka niitä alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Mitä 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos toimintapiiriin kuuluva henkilö ilman hyväksyttävää syytä ei ole suostunut eläkesäätiön osoittaman lääkärin määräämään tutkimukseen tai hoitoon, vakavaa terveydellistä vahingonvaaraa aiheuttavaa toimenpidettä lukuun ottamatta.

59 §

Eläkesäätiö ei saa vastuusta vapautuakseen vedota 58 §:n 1 momentin säännökseen, jos toimintapiiriin kuuluva tai muu etuudensaaja oli sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, tai jos toimintapiiriin kuuluva tai muu etuudensaaja oli toiminut henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen estämiseksi sellaisissa olosuhteissa, että toimenpide on puolustettavissa.

60 §

Jos eläkkeensaaja joutuu rangaistuslaitokseen vapausrangaistusta kärsimään tai pakkolaitokseen, voidaan eläke siltä ajalta, jonka laitoksessaolo kestää, jättää joko kokonaan tai osittain maksamatta taikka se voidaan asianomaisen sosiaalilautakunnan esityksestä maksaa lautakunnalle käytettäväksi eläkkeensaajan huollettavina olevien niiden omaisten vastaiseen huoltoon, joista hän lain mukaan on velvollinen pitämään huolta.

61 §

Vapaaehtoinen lisäeläke ja muu etuus voidaan maksaa Euroopan talousalueen ulkopuolelle, mikäli eläkesäätiön säännöissä ei toisin määrätä.

62 §

Jos toimintapiiriin kuuluva henkilö tai muu etuudensaaja on saanut etuutta enemmän kuin mihin hänellä on ollut oikeus, on aiheettomasti maksettu etuus perittävä takaisin.

Aiheettomasti maksettu etuus voidaan jättää osittain tai kokonaan takaisin perimättä, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi ja etuuden maksamisen ei ole katsottava johtuneen toimintapiiriin kuuluvan henkilön tai etuudensaajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos takaisin perittävä määrä on vähäinen.

Aiheettomasti maksettu etuus saadaan periä takaisin myös kuittaamalla se vastaisuudessa suoritettavista etuuksista. Kulloinkin suoritettavasta etuudesta ei saa toimintapiiriin kuuluvan henkilön tai edunsaajan suostumuksetta kuitenkaan vähentää enempää kuin kuudesosan siitä etuuden osasta, joka jää jäljelle sen jälkeen, kun etuudesta on ennakkoperintälain (418/59) nojalla toimitettu ennakonpidätys tai rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/78) nojalla peritty lähdevero.

63 §

Edellä 54 §:ssä ja 55 §:n 2 momentissa säädettyjä markkamääriä tarkistetaan kalenterivuosittain sen palkkaindeksin mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten.

8 luku

Eläkesäätiöiden valvonta

64 §

Eläkesäätiöiden toimintaa valvoo sosiaali- ja terveysministeriö. Ministeriöllä on oikeus antaa eläkesäätiöiden toimintaa koskevia määräyksiä.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi määrätä, että työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden valvontatehtäviä siirretään eläketurvakeskukselle.

65 §

Eläkesäätiön on vuosittain viiden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä tai sosiaali- ja terveysministeriön määräämänä myöhempänä ajankohtana toimitettava ministeriölle tilinpäätös, tilintarkastajien lausunto sekä vahvistetun kaavan mukainen tilastokertomus toiminnastaan.

Eläkesäätiön on ministeriön määräämässä kohtuullisessa ajassa annettava sille toiminnastaan muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jotka ovat tarpeellisia tässä laissa säädettyä valvontaa varten.

Eläkesäätiön on toimitettava myös eläketurvakeskukselle 1 ja 2 momentissa tarkoitetut asiakirjat ja tiedot, jos ministeriö on siirtänyt tälle valvontaan liittyviä tehtäviä.

66 §

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus milloin tahansa tarkastaa eläkesäätiön toimintaa ja osallistua niihin kokouksiin, joissa päätösvaltaa eläkesäätiön asioissa käytetään, ei kuitenkaan päätöksentekoon.

Ministeriö voi määrätä erityisen tarkastuksen toimitettavaksi eläkesäätiön toiminnasta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Erityinen tarkastus suoritetaan eläkesäätiön kustannuksella. Ennen määräyksen antamista ministeriön on kuultava eläkesäätiön hallitusta ja, jos tarkastus koskee tietyn henkilön toimenpiteitä, tätä henkilöä. Erityinen tarkastus on toimitettava, jos siihen katsotaan olevan painavia syitä. Ministeriö voi määrätä yhden tai useamman tarkastajan.

Mitä tilintarkastajasta säädetään 34, 112, 113 ja 128 §:ssä sekä tilintarkastuslain 10, 15, 21—25 ja 44 §:ssä, sovelletaan vastaavasti 3 momentissa tarkoitettuun tarkastajaan.

Ministeriö voi erityisestä syystä ottaa haltuunsa eläkesäätiön asiakirjoja. Eläkesäätiön pyynnöstä on niistä maksutta annettava eläkesäätiölle jäljennös.

67 §

Jollei eläkesäätiö noudata lakia, sääntöjään tai sosiaali- ja terveysministeriön tämän lain nojalla antamia määräyksiä, ministeriön on kehotettava eläkesäätiötä korjaamaan asia määräajassa.

Ministeriöllä on oikeus kieltää hallituksen tai muun hallintoelimen 1 momentissa tarkoitettua asiaa koskevan päätöksen toimeenpano. Jos päätös jo on pantu täytäntöön, ministeriö voi velvoittaa eläkesäätiön ryhtymään toimenpiteisiin oikaisun aikaansaamiseksi.

Tässä pykälässä mainitun kehotuksen tai kiellon tehosteeksi ministeriö voi asettaa uhkasakon. Päätökseen, jolla uhkasakko on asetettu, ei voida hakea muutosta valittamal-

la. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Uudenmaan lääninhallitus.

Jollei tässä pykälässä mainittua kehotusta tai kieltoa noudateta, ministeriö voi määrätä eläkesäätiön toiminnan osittain lopetettavaksi tai eläkesäätiön purettavaksi. Eläkesäätiötä purettaessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä 10 luvussa säädetään.

68 §

Jollei eläkesäätiön hallitus hoida tehtäviään, sosiaali- ja terveysministeriö voi määrätä yhden tai useamman toimitsijan hoitamaan eläkesäätiön asioita, kunnes hallitus ryhtyy uudelleen hoitamaan tehtäviään.

Toimitsijoille maksetaan ministeriön hyväksymä palkkio ja kustannusten korvaus eläkesäätiön varoista. Jolleivät eläkesäätiön varat riitä palkkion ja korvauksen maksamiseen, puuttuva osa maksetaan niistä varoista, jotka eläkesäätiöiltä peritään vakuutustarkastuksen kustannusten korvaamiseksi.

69 §

Milloin sosiaali- ja terveysministeriö katsoo eläkesäätiön joutuneen tai olevan joutumassa sellaiseen tilaan, että eläkesäätiö on purettava, ministeriö voi kieltää eläkesäätiötä luovuttamasta tai panttaamasta eläkesäätiön hallinnassa olevaa omaisuutta.

9 luku

Eläkesäätiörekisteri

70 §

Sosiaali- ja terveysministeriössä pidettävään eläkesäätiörekisteriin merkitään eläkesäätiöitä koskevat ilmoitukset sekä viranomaisten päätökset ja tiedonannot sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Ilmoitukset rekisteriin tehdään ministeriölle sen määräämällä tavalla.

Rekisteriin tehdyistä merkinnöistä ja niihin kuuluvista asiakirjoista on jokaisella oikeus saada tieto.

71 §

Eläkesäätiön perustamisesta on eläkesäätiörekisteriin merkitsemistä varten tehtävä ilmoitus (*perusilmoitus*), jossa on mainittava:

1) eläkesäätiön nimi ja nimen erikieliset ilmaisut;

2) eläkesäätiön kotipaikkana oleva Suomen kunta;

3) eläkesäätiön postiosoite;

4) eläkesäätiön toimintapiiri;

5) eläkesäätiön tarkoitus;

6) eläkesäätiöön kuuluva työnantaja;

7) päivä, jona eläkesäätiön säännöt on vahvistettu;

8) hallituksen jäsenen ja varajäsenen sekä asiamiehen henkilötiedot;

9) jos eläkesäätiöllä on hallintoneuvosto, sen jäsenen ja varajäsenen henkilötiedot; sekä

10) sääntöjen määräys eläkesäätiön nimen kirjoittamisesta ja niiden henkilöiden henkilötiedot, joilla on oikeus eläkesäätiön nimen kirjoittamiseen.

Eläkesäätiörekisteriin merkittävistä luonnollisista henkilöistä rekisteriin merkitään henkilötietoina täydellinen nimi, henkilötunnus, osoite ja kansalaisuus. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, merkitään rekisteriin syntymäaika.

Jos rekisteriin merkittävä eläkesäätiöön kuuluva työnantaja on oikeushenkilö, rekisteriin merkitään oikeushenkilön toiminimi, rekisterinumero ja rekisteri, johon se on merkitty.

Tässä pykälässä tarkoitettu ilmoitus on hallituksen jokaisen jäsenen allekirjoitettava.

72 §

Jos asiantilassa, josta on tehty merkintä eläkesäätiörekisteriin, tapahtuu muutos, on siitä viivytyksettä tehtävä ilmoitus rekisteriin (*muutosilmoitus*). Ilmoitus on vähintään yhden hallituksen jäsenen tai asiamiehen allekirjoitettava.

Sosiaali- ja terveysministeriön eläkesäätiön sääntöihin vahvistama muutos, ministeriön 20 §:n 3 momentin, 67 §:n 4 momentin ja 68 §:n 1 momentin perusteella antama määräys sekä 69 §:n mukainen kielto on merkittävä rekisteriin ilman erillistä ilmoitusta.

73 §

Eläkesäätiön merkitsemisestä eläkesäätiörekisteriin ja rekisteriin tehdyistä muutoksista on sosiaali- ja terveysministeriön viivytyksettä ilmoitettava eläkesäätiölle.

74 §

Kun eläkesäätiörekisteriin merkityn eläkesäätiön velkojille on annettu julkinen haaste taikka kun eläkesäätiö on luovuttanut omaisuutensa konkurssiin tai sen omaisuus on määrätty luovutettavaksi konkurssiin taikka kun tuomioistuin on päättänyt eläkesäätiön varojen vähyyden vuoksi jättää

konkurssin sillensä tai kun päätös konkurssiin asettamisesta on kumottu, tuomioistuimen on viivytyksettä toimitettava siitä tieto sosiaali- ja terveysministeriölle rekisteriin merkittäväksi.

75 §

Jos sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, ettei rekisteröimistä lain mukaan voida suorittaa, on asiasta annettava päätös. Päätöksen ohella asiakirjat on palautettava eläkesäätiön hallitukselle.

76 §

Kun tuomioistuimen lainvoiman saaneella ratkaisulla on todettu, että rekisteröity päätös on pätemätön tai ettei eläkesäätiörekisteriin merkitty tieto ole oikea, sosiaali- ja terveysministeriön on poistettava merkintä rekisteristä. Tuomioistuimen on lähetettävä ministeriölle jäljennös lainvoiman saaneesta ratkaisustaan tässä tarkoitetussa asiassa.

77 §

Tarkemmat määräykset eläkesäätiörekisteristä ja sen pitämisestä antaa tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö.

10 luku

Selvitystila ja purkaminen

78 §

Eläkesäätiö on asetettava selvitystilaan ja purettava:

1) jollei toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä kahden viimeksi kuluneen kalenterivuoden päättyessä ole täyttänyt 3 §:ssä säädettyä tai eläkesäätiön säännöissä määrättyä vähimmäismäärää eikä voida pitää todennäköisenä, että lukumäärä lähinnä seuraavan neljän kuukauden aikana nousee vähintään säädettyyn määrään;

2) jos käy ilmeiseksi, ettei eläkesäätiö enää täytä 6 luvussa säädettyjä vaatimuksia; tai

3) jos työnantaja lopettaa sen toimintansa, jonka piirissä eläkesäätiössä vakuutetut henkilöt toimivat.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi pidentää 1 momentin 1 kohdassa mainittua neljän kuukauden määräaikaa enintään vuodeksi, jollei vakuutettuja etuuksia näin vaaranneta.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa hakemuksesta antaa päätöksessä määräämänsä ehdoin enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan suostumuksen eläkesäätiön toiminnan jatkamiseen. Jos eläkesäätiö on saanut tässä momentissa mainitun luvan, säilyttävät toimintapiiriin kuuluvat ja kuuluneet henkilöt, eläkkeen ja muiden etuuksien saajat sekä ne henkilöt, joiden vakuutussuhde on päättynyt 88 §:n 2 momentissa mainitulla tavalla siinä säädetyn ajan kuluessa, eläkesäätiön sääntöjen mukaisen oikeutensa eläkkeen ja muiden etuuksien saamiseen. Mainitun luvan saatuaan eläkesäätiön on muutettava sääntönsä muuttuneita olosuhteita vastaaviksi.

Eläkesäätiö voi sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, päättää eläkesäätiön asettamisesta selvitystilaan ja sen purkamisesta.

79 §

Eläkesäätiön asettamisesta selvitystilaan päättää eläkesäätiön hallitus tai hallintoneuvosto, jos eläkesäätiön säännöissä on niin määrätty. Selvitystila alkaa, kun sitä koskeva päätös on tehty. Eläkesäätiön hallitus tai hallintoneuvosto voi kuitenkin 78 §:n 4 momentissa tarkoitetussa tapauksessa määrätä selvitystilan alkamaan muusta myöhemmästä ajankohdasta.

Jollei hallitus tai hallintoneuvosto tee päätöstä eläkesäätiön asettamisesta selvitystilaan 78 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tapauksessa, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen tai asiamiehen on haettava sellaista päätöstä sosiaali- ja terveysministeriöltä. Hakemuksen voi tehdä myös tilintarkastaja. Ministeriön on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin päätöksen antamiseksi.

Ministeriön on ryhdyttävä toimenpiteisiin eläkesäätiön asettamiseksi selvitystilaan myös, jos se havaitsee, että 78 §:n 1 momentin edellytykset ovat olemassa, eikä eläkesäätiössä ole tehty päätöstä selvitystilaan asettamisesta tai sitä koskevaa tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettua hakemusta ole tehty ministeriöön.

80 §

Kun eläkesäätiön hallitus tai hallintoneuvosto tekee päätöksen selvitystilasta, on samalla valittava vähintään yksi selvitysmies hallituksen, hallintoneuvoston ja asiamiehen tilalle. Sosiaali- ja terveysministeriöllä on lisäksi oikeus määrätä yksi selvitysmies. Jollei selvitystilassa olevalla eläkesäätiöllä ole rekisteriin merkittyjä toimikelpoisia selvitysmiehiä, ministeriön on määrättävä selvitysmies joko omasta aloitteestaan tai toiminta-

piiriin kuuluvan henkilön, työnantajan, velkojan tai muun henkilön hakemuksesta, jonka oikeus voi riippua siitä, että eläkesäätiöllä on joku, joka voi sitä edustaa.

Kun ministeriö määrää eläkesäätiön selvitystilaan, sen on samalla määrättävä vähintään yksi selvitysmies.

Mitä tässä laissa säädetään hallituksesta, hallituksen jäsenistä ja asiamiehistä, on soveltuvin osin voimassa selvitysmiehistä, mikäli tämän luvun säännöksistä ei muuta johdu.

Selvitysmiehille maksetaan sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymä palkkio ja kustannusten korvaus eläkesäätiön varoista. Jolleivät eläkesäätiön varat riitä palkkion ja korvauksen maksamiseen, puuttuva osa maksetaan niistä varoista, jotka eläkesäätiöiltä peritään vakuutustarkastuksen kustannusten korvaamiseksi.

Sen estämättä, mitä 32 §:ssä säädetään, tilintarkastajien tehtävä jatkuu selvitystilan ajan. Jollei selvitystilassa olevalla eläkesäätiöllä ole kelpoisuusehtoja täyttävää tilintarkastajaa, sosiaali- ja terveysministeriön on määrättävä tilintarkastaja joko omasta aloitteestaan tai saamansa ilmoituksen perusteella. Selvitysmiehet ovat velvollisia tekemään ministeriölle ilmoituksen tilintarkastajan puuttumisesta. Ilmoituksen voi tehdä muukin henkilö.

Mitä 4 luvussa säädetään tilintarkastuksesta, on soveltuvin osin noudatettava selvitystilan aikana. Tilintarkastuskertomuksessa on lisäksi oltava lausuma siitä, onko selvitystilaa tilintarkastajien mielestä tarpeettomasti pitkitetty.

81 §

Kun eläkesäätiö on asetettu selvitystilaan, selvitysmiesten on viivytyksettä laadittava tilinpäätös siltä selvitystilaa edeltävältä ajalta, jolta sitä ei ole vielä tehty. Soveltuvin osin on noudatettava, mitä tilinpäätöksestä ja tilintarkastuksesta säädetään.

Jos 1 momentissa tarkoitettu aika käsittää myös edellisen tilikauden, on tältä tilikaudelta annettava erillinen tilinpäätös.

Huolimatta siitä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, kukin hallitus on toimikaudeltaan tämän lain ja eläkesäätiön sääntöjen mukaisessa vastuussa eläkesäätiön toiminnasta 1 ja 2 momentissa tarkoitetuilta tilikausilta.

82 §

Selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä selvitystilaa koskevasta päätöksestä ja eläkesäätiön nimen kirjoittamista koskevasta mahdollisesta päätöksestä ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle eläkesäätiörekisteriin merkittäväksi. Ilmoituksessa on mainittava jokaisen selvitysmiehen nimi, postiosoite sekä hänen asuinpaikkansa. Ilmoitus on jokaisen selvitysmiehen allekirjoitettava.

Jos sosiaali- ja terveysministeriö on määrännyt eläkesäätiön asetettavaksi selvitystilaan tai määrännyt selvitysmiehiä, ministeriön on tehtävä tästä merkintä rekisteriin.

83 §

Selvitysmiehet hoitavat eläkesäätiön asioita selvitystilan aikana.

Eläkesäätiön nimen selvitystilan aikana kirjoittaa selvitysmies, tai mikäli heitä on useita, selvitysmiehet yhdessä, jollei selvitysmiehiä asetettaessa ole toisin päätetty.

84 §

Selvitysmiesten on viipymättä haettava julkinen haaste eläkesäätiön velkojille.

85 §

Eläke tai muu etuus, joka on erääntynyt maksettavaksi selvitystilan aikana tai sitä ennen, on suoritettava, jollei 88 §:n 1 momentissa tarkoitettua sopimusta vakuutustoiminnan luovuttamisesta ole tehty. Konkurssin alkamispäivänä tai sen jälkeen maksettavaksi erääntynyt eläke tai muu etuus suoritetaan, jos eläke- tai muu vakuutustapahtuma on sattunut ennen konkurssin alkamispäivää, alkaneista eläkkeistä aiheutuvan eläkevastuun katteena olevilla varoilla.

86 §

Jos eläkesäätiöltä puuttuu käteisiä varoja eläkesäätiön hoitokuluja ja niitä eläkkeitä sekä muita etuuksia varten, jotka 85 §:n mukaan on eläkesäätiön suoritettava, voidaan selvitystilassa olevan eläkesäätiön saatava työnantajalta irtisanoa maksettavaksi välittömästi irtisanomisen jälkeen. Irtisanottava määrä ei tällöin saa ylittää edellä mainittuihin suorituksiin tarvittavaa määrää.

Kun 88 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus vakuutustoiminnan luovuttamisesta on tehty, voidaan sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, selvitystilassa olevan eläkesäätiön saatava irtisanoa maksettavaksi kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta, vaikka pitemmästä irtisanomisajasta olisi sovittu.

87 §

Selvitysmiesten on laadittava kultakin tilikaudelta tilinpäätös neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Jollei selvitystilaa ole kahden vuoden kuluessa saatettu loppuun, heidän on samalla ilmoitettava, mistä syystä se on viivästynyt.

88 §

Jo alkaneet eläkkeet sekä eläkesäätiön sääntöjen mukaan määrättävät vastaiset eläkkeet ja muut etuudet, jotka perustuvat ennen selvitystilan alkamista jatkuneisiin vakuutussuhteisiin, on turvattava ostamalla niitä vastaava etuus toisesta vakuutuslaitoksesta. Jos toimintapiiriin kuuluvan tai kuuluneen henkilön, eläkkeen tai muun etuuden saajan osuus eläkevastuuta vastaavista varoista on sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamaa enimmäismäärää pienempi, voidaan se maksaa hänelle kertasuorituksena.

Jos eläkesäätiön purkamisen syynä on ollut työnantajan toiminnan lopettaminen ja vakuutussuhde on päättynyt vuoden kuluessa ennen toiminnan lopettamista, on myös tällaiseen vakuutussuhteeseen perustuvat oikeudet turvattava 1 momentin mukaisesti.

Jos 1 momentissa tarkoitettua sopimusta etuuksien ostosta ei kohtuullisin ehdoin saada aikaan, on varat eläkevastuuosuuksien mukaisessa suhteessa jaettava niille, joilla eläkesäätiön sääntöjen perusteella on niihin oikeus. Varojen jakoon on haettava sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyminen.

Jos eläkesäätiön varat eivät riitä etuuksien täysimääräiseen turvaamiseen, on varat ensisijaisesti käytettävä jo eläkkeellä olevien henkilöiden alkaneiden eläkkeiden sekä heidän ja heidän edunsaajiensa vastaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien turvaamiseen. Se määrä eläkesäätiön varoista, jolla säätiön toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuksista aiheutuva eläkevastuu on katettu 47 tai 146 §:n säännösten vähimmäisvaatimusten mukaisesti, on kuitenkin käytettävä sanottujen henkilöiden etuuksien turvaamiseen. Jos eläkesäätiön varat eivät riitä etuuksien turvaamiseen 47 tai 146 §:n mukaisesti, varat käytetään sanottujen etuuksien turvaamiseen mainituissa lainkohdissa säädettyjen kattamisvaatimusten mukaisessa suhteessa.

Jos eläkesäätiölle jää varoja sen jälkeen kun se on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa, käytetään varat eläkkeen ja muiden etuuksien saajien sekä toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuksien turvaamiseen säätiön säännöissä määrätyllä tavalla.

Mitä 1 momentin toisessa virkkeessä ja 2—5 momentissa säädetään, ei sovelleta työntekijäin eläkelain mukaiseen toimintaan.

89 §

Jos eläkesäätiö ei ole kahden vuoden kuluessa selvitystilan alkamisesta tehnyt 88 §:n 1 momentissa tarkoitettua sopimusta vakuutustoiminnan luovuttamisesta, sosiaali- ja terveysministeriön on määrättävä ajankohta, johon mennessä sopimus on tehtävä uhalla, että muutoin eläkesäätiön omaisuus muutetaan rahaksi ja jaetaan niille, joilla eläkesäätiön sääntöjen perusteella on siihen oikeus.

Selvitysmiesten on viipymättä laadittava luettelo 88 §:n 3 momentissa tarkoitetussa jaossa noudatettavista suhdeluvuista ja toimitettava se sosiaali- ja terveysministeriölle. Ministeriön on pidettävä luettelo nähtävänä 30 päivän ajan ja ilmoitettava siitä 102 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla. Suhdelukuihin saa hakea oikaisua ministeriöltä 30 päivän kuluessa nähtävilläoloajan päättymisestä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta työntekijäin eläkelain mukaiseen toimintaan.

90 §

Eläkesäätiön velkojille haetun julkisen haasteen paikalletulopäivän jälkeen selvitysmiesten on maksettava kaikki tiedossa oleva velka niillä eläkesäätiön varoilla, joita ei tarvita 88 §:n 1 momentissa tarkoitettuun etuuden ostamiseen tai kertasuoritukseen. Jos velka on riitainen tai erääntymätön taikka jos sitä ei muusta syystä voida maksaa, on tarpeelliset varat pantava erilleen.

Edellä 48 §:ssä tarkoitettu vakuus on eläkesäätiön toiminnan päättyessä palautettava vakuuden asettajalle siltä osin kuin sitä ei ole käytetty 46 §:n 1 momentissa tarkoitetusta eläketurvasta aiheutuvien sitoumusten suorittamiseen.

Jos eläkesäätiölle jää varoja sen jälkeen, kun se on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa, käytetään ne eläkesäätiön säännöissä määrätyllä tavalla.

91 §

Kun eläkesäätiö on selvitystilassa, on toimintapiiriin kuuluvilla ja kuuluneilla henkilöillä sekä eläkkeen ja muiden etuuksien saajilla osuudestaan eläkevastuuseen keske-

nään samanlainen etuoikeus eläkesäätiön omaisuuteen kuin irtaimen pantin haltijalla. Tässä pykälässä säädetty etuoikeus ei huononna käteispantin eikä omaisuuteen myönnetyn kiinnityksen haltijan oikeutta.

92 §

Suoritettuaan tehtävänsä selvitysmiesten on mahdollisimman pian annettava tilintarkastajille lopputilitys hallinnostaan laatimalla koko selvitysmenettelyä koskeva kertomus. Kertomuksessa on oltava myös selostus eläkesäätiön omaisuuden jaosta. Kertomukseen on liitettävä tilinpäätöksiä koskevat asiakirjat koko selvitystilan ajalta. Tilintarkastajien on kuukauden kuluessa annettava selvitysmiehille lopputilitystä ja selvitystilan aikaista hallintoa koskeva tilintarkastuskertomus. Selvitysmiesten on viivytyksettä toimitettava lopputilitys liitteineen ja tilintarkastuskertomus sosiaali- ja terveysministeriölle.

Selvitysmiesten on viivytyksettä ilmoitettava lopputilityksestä toimintapiiriin kuuluville ja kuuluneille henkilöille sekä eläkkeen ja muiden etuuksien saajille kuuluttamalla siitä eläkesäätiön kotipaikkakunnalla ilmestyvässä sanomalehdessä.

93 §

Jos joku tahtoo moittia selvitysmiesten lopputilitystä, kanne eläkesäätiötä vastaan on pantava vireille eläkesäätiön kotipaikan käräjäoikeudessa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lopputilityksestä on 92 §:n 2 momentin mukaisesti kuulutettu.

94 §

Eläkesäätiö katsotaan puretuksi, kun lopputilitys on annettu sosiaali- ja terveysministeriölle ja 93 §:ssä tarkoitettu kolmen kuukauden aika on kulunut eikä eläkesäätiötä vastaan ole nostettu kannetta. Jos kanne eläkesäätiötä vastaan on nostettu, eläkesäätiö katsotaan puretuksi vasta, kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Ministeriön on tehtävä eläkesäätiön purkamisesta merkintä eläkesäätiörekisteriin sekä ilmoitettava asiasta patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekisteriin tehtävää merkintää varten sen jälkeen, kun selvitysmiehet ovat tehneet ministeriölle ilmoituksen siitä, ettei kannetta ole määräajassa nostettu tai että kanne on lainvoimaisesti ratkaistu.

Lopputilitys ja tilikirjat sekä eläkesäätiön hallintoelimien kokouspöytäkirjat, eläkepäätöksiin liittyvät asiakirjat sekä muut eläkesäätiön toimintaan olennaisesti liittyvät asiakirjat on säilytettävä sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä tavalla kymmenen vuotta laskettuna siitä, kun merkintä eläkesäätiön purkamisesta on tehty eläkesäätiörekisteriin.

95 §

Jos selvitystilassa olevan eläkesäätiön varat eivät riitä selvityskulujen suorittamiseen, sosiaali- ja terveysministeriön on selvitysmiesten ilmoituksesta määrättävä selvitystila lopetettavaksi ja julistettava eläkesäätiö puretuksi. Tällöin ei noudateta 81 §:n 1 ja 2 momentin, 84, 87, 90, 92 ja 93 §:n eikä 94 §:n 1 momentin säännöksiä. Puuttuva osa selvityskuluista maksetaan niistä varoista, jotka eläkesäätiöiltä peritään vakuutustarkastuksen kustannusten korvaamiseksi. Ministeriön on tämän jälkeen tehtävä eläkesäätiörekisteriin merkintä eläkesäätiön purkamisesta.

96 §

Jos eläkesäätiön purkamisen jälkeen ilmaantuu uusia varoja tai muutoin tarvitaan selvitystoimenpiteitä, sosiaali- ja terveysministeriön on määrättävä vähintään yksi selvitysmies jatkamaan selvitystä.

Mikäli eläkesäätiölle tulevien uusien varojen määrä on vähäinen, ministeriö voi määrätä ne valtiolle tai käytettäväksi johonkin eläkesäätiön toimintaan läheisesti liittyvään käyttötarkoitukseen ilman selvitysmenettelyä.

97 §

Jos eläkesäätiö on asetettu selvitystilaan 78 §:n 4 momentissa tarkoitetussa tapauksessa, työnantaja voi tilintarkastajien annettua asiasta lausuntonsa päättää, että selvitystila lopetetaan ja eläkesäätiön toimintaa jatketaan. Päätöstä ei kuitenkaan saa tehdä, jos selvitystilaan on 78 §:n 1 momentin mukainen peruste tai jos eläkesäätiön omaisuutta on jaettu taikka jos vakuutustoiminta on jo luovutettu.

Kun päätös selvitystilan lopettamisesta ja eläkesäätiön toiminnan jatkamisesta on tehty, eläkesäätiölle on sen sääntöjen mukaisesti valittava hallitus ja mahdollinen hallintoneuvosto.

Kun hallitus on valittu, selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä selvitystilan lopettamista koskevasta päätöksestä ja hallituksen sekä hallintoneuvoston vaalista ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle eläkesäätiörekisteriin

merkittäväksi. Päätöstä ei saa panna täytäntöön ennen rekisteröintiä. Eläkesäätiön velkojille haettu julkinen haaste jää vaikutuksetta, kun selvitystila on lopetettu tämän pykälän säännösten mukaisesti.

98 §

Eläkesäätiön omaisuus voidaan luovuttaa konkurssiin vain hallituksen tai, kun eläkesäätiö on selvitystilassa, selvitysmiesten päätöksen perusteella. Konkurssin aikana edustaa eläkesäätiötä konkurssivelallisena hallitus ja asiamies tai ennen konkurssin alkamista valitut selvitysmiehet. Konkurssin aikana voidaan kuitenkin valita uusia hallituksen jäseniä tai uusia selvitysmiehiä.

Tuomioistuimen on, jos sosiaali- ja terveysministeriö tekee siitä esityksen, määrättävä uskotuksi mieheksi myös yksi ministeriön ehdottama henkilö.

Mitä 88, 89 ja 91 §:ssä eläkesäätiön selvitystilan varalta säädetään saamisten etuoikeudesta, on noudatettava sen estämättä, että eläkesäätiön omaisuus on luovutettu konkurssiin.

Jollei konkurssin päättyessä omaisuutta ole jäljellä, eläkesäätiö on katsottava puretuksi, kun konkurssihallinto on antanut lopputilityksen. Purkamisesta konkurssihallinnon on viivytyksettä tehtävä ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle eläkesäätiörekisteriin merkittäväksi. Ilmoitus on vähintään yhden konkurssihallinnon jäsenen allekirjoitettava.

Jos omaisuutta on jäljellä eikä eläkesäätiö ollut selvitystilassa, kun sen omaisuus luovutettiin konkurssiin, on hallituksen mahdollisimman pian päätettävä eläkesäätiön asettamisesta selvitystilaan. Jos eläkesäätiö on selvitystilassa, kun se asetetaan konkurssiin, on noudatettava, mitä 96 §:ssä säädetään.

99 §

Selvitystilassa tai konkurssissa olevan eläkesäätiön nimeen on lisättävä sana "selvitystilassa" tai "konkurssitilassa".

11 luku

Eläkesäätiön sulautuminen ja vakuutustoiminnan luovuttaminen

100 §

Eläkesäätiö (*sulautuva eläkesäätiö*) voi sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen eläkesäätiöön (*vastaanottava eläkesäätiö*) siten, että sulautuvan eläkesäätiön vakuutustoiminta, joka käsittää eläkevastuun, muut velat ja varat, siirtyvät ilman selvitysmenettelyä vastaanottavalle eläkesäätiölle. Eläkesäätiö (*luovuttava eläkesäätiö*) voi niin ikään luovuttaa ministeriön suostumuksella vakuutustoimintansa toiselle eläkesäätiölle, vakuutuskassalain (1164/92) mukaiselle eläkekassalle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*).

Sulautumista koskeva sopimus on eläkesäätiöihin kuuluvien työnantajien ja eläkesäätiöiden hallitusten tai, jos eläkesäätiöillä on hallintoneuvosto, hallintoneuvoston hyväksyttävä. Vakuutustoiminnan luovuttamista koskeva sopimus on luovuttavaan eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan ja luovuttavan eläkesäätiön hallituksen tai, jos eläkesäätiöllä on hallintoneuvosto, hallintoneuvoston hyväksyttävä. Jos vakuutustoiminnan luovuttaminen tapahtuu toiselle eläkesäätiölle, on vastaanottavaan eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan ja vastaanottavan eläkesäätiön hallituksen tai, jos eläkesäätiöllä on hallintoneuvosto, hallintoneuvoston myös hyväksyttävä sopimus. Sulautumisesta ja vakuutustoiminnan luovuttamisesta voidaan päättää, vaikka sulautuva tai luovuttava eläkesäätiö on asetettu selvitystilaan.

Luovutettaessa vakuutustoiminnan osa on vastaavasti noudatettava, mitä vakuutustoiminnan luovuttamisesta säädetään.

101 §

Mitä 100 §:ssä säädetään sulautumisesta, on soveltuvin osin noudatettava myös sellaisessa sulautumisessa, jossa kaksi tai useampia eläkesäätiöitä yhtyy perustamalla uuden eläkesäätiön.

Vastaanottavan eläkesäätiön perustamisessa sulautumissopimus korvaa perustamiskirjan. Sopimuksen on sisällettävä ehdotus vastaanottavan eläkesäätiön säännöiksi. Sopimuksessa on myös mainittava, miten vastaanottavan eläkesäätiön johto ja tilintarkastajat valitaan. Nämä valinnat on suoritettava, kun sulautumissopimus on hyväksytty sekä sosiaali- ja terveysministeriö on antanut suostumuksen sulautumiseen ja vahvistanut uuden eläkesäätiön säännöt.

102 §

Neljän kuukauden kuluessa siitä, kun sulautuva tai luovuttava eläkesäätiö ja vastaanottava vakuutuslaitos ovat hyväksyneet sulautumista tai vakuutustoiminnan luovutta-

mista koskevan sopimuksen, niiden on haettava sosiaali- ja terveysministeriön suostumus sopimukseen ja vahvistus sulautumisen tai vakuutustoiminnan luovuttamisen vaatimalle eläkesäätiön sääntöjen muutokselle sekä, jos on kysymys 101 §:ssä tarkoitetusta sulautumisesta, uuden eläkesäätiön säännöille.

Sulautumista tai vakuutustoiminnan luovuttamista koskevasta hakemuksesta on ministeriön, jollei se katso, että hakemus on ilman enempiä selvityksiä hylättävä, kuulutettava vastaanottavan vakuutuslaitoksen kustannuksella virallisessa lehdessä. Kuulutuksessa on kehotettava niitä, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään ne ministeriölle sen määräämässä ajassa, joka saa olla enintään kaksi kuukautta. Ministeriön on velvoitettava sulautuva tai luovuttava eläkesäätiö viipymättä antamaan tieto kuulutuksesta sulautuvan tai luovuttavan eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluville henkilöille, eläkkeen ja muiden etuuksien saajille sekä työnantajalle eläkesäätiön säännöissä määrätyllä tavalla.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, milloin vakuutustoiminnan osan luovuttaminen koskee vain yksittäistä eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvaa henkilöä, edellyttäen, että ministeriö on antanut siihen suostumuksensa.

Ministeriön on annettava suostumuksensa 1 momentissa mainittuun toimenpiteeseen, jollei toimenpide loukkaa eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien tai kuuluneiden henkilöiden tai eläkkeen ja muiden etuuksien saajien etuja.

Vakuutustoiminta siirtyy vastaanottavalle vakuutuslaitokselle luovutussopimuksessa mainittuna ajankohtana, kun ministeriö on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen, jollei ministeriö päätöksessään määrää jotain myöhempää ajankohtaa.

Jollei suostumusta ole määräajassa haettu tai jos se on evätty, on sulautuminen tai vakuutustoiminnan luovuttaminen rauennut.

103 §

Sosiaali- ja terveysministeriön on merkittävä antamansa suostumus eläkesäätiöiden sulautumiseen ja vakuutustoiminnan luovuttamiseen eläkesäätiörekisteriin.

104 §

Neljän kuukauden kuluessa siitä, kun 102 §:ssä tarkoitettu suostumus on annettu, eläkesäätiöiden on haettava sulautuvan eläkesäätiön kotipaikan käräjäoikeuden tai 101 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa vastaanottavalle eläkesäätiölle eläkesäätiön säännöissä määrätyn kotipaikan käräjäoikeuden lupa sulautumissopimuksen täytäntöönpanoon uhalla, että sulautuminen muutoin raukeaa. Hakemukseen on liitettävä selvitys 103 §:ssä tarkoitetusta rekisteröimisestä sekä luettelo sulautuvan eläkesäätiön tunnetuista velkojista ja heidän postiosoitteistaan.

Tuomioistuimen on annettava kuulutus eläkesäätiön tunnetuille ja tuntemattomille velkojille kehottaen sitä, joka haluaa vastustaa hakemusta, ilmoittamaan siitä kirjallisesti viimeistään kaksi viikkoa ennen paikalletulopäivää uhalla, että hänen muussa tapauksessa katsotaan suostuneen hakemukseen. Kuulutus on pantava tuomioistuimen ilmoitustaululle kolme kuukautta ennen paikalletulopäivää sekä julkaistava tuomioistuimen toimesta virallisessa lehdessä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran viimeistään kahtakin kuukautta ja toisen kerran viimeistään kuukausi ennen paikalletulopäivää. Hakemuksesta tuomioistuimen on erikseen annettava tieto sosiaali- ja terveysministeriölle ja kaikille tunnetuille velkojille.

Hakemukseen on suostuttava, jollei kukaan velkojista sitä vastusta tai jos paikalletulopäivänä osoitetaan, että hakemusta vastustaneet velkojat ovat saaneet täyden maksun saamisistaan tai että heidän saamisistaan on asetettu tuomioistuimen hyväksymä vakuus. Luvan myöntämistä tai epäämistä koskevasta päätöksestä on tuomioistuimen viivytyksettä toimitettava tieto sosiaali- ja terveysministeriölle.

105 §

Eläkesäätiöiden on tehtävä 104 §:ssä tarkoitetusta tuomioistuimen luvasta ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle eläkesäätiörekisteriin merkittäväksi neljän kuukauden kuluessa siitä, kun lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman. Kun tuomioistuimen luvasta ilmoitetaan 101 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa, on samalla tehtävä 71 §:ssä tarkoitettu perusilmoitus.

Jos sulautuminen on 104 §:n 1 momentin mukaan rauennut, sulautuvan säätiön on viivytyksettä tehtävä siitä ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle rekisteriin merkittäväksi. Jollei 1 momentissa tarkoitettua rekisteri-ilmoitusta ole säädetyssä ajassa tehty tai jos tuomioistuin on hylännyt hakemuksen, mi-

nisteriön tulee tehdä rekisteriin merkintä sulautumisen raukeamisesta.

106 §

Sulautuminen katsotaan tapahtuneeksi, kun tuomioistuimen lupa sulautumiseen on merkitty eläkesäätiörekisteriin. Lisäksi vaaditaan 101 §:ssä tarkoitetussa sulautumisessa, että vastaanottavan eläkesäätiön perustaminen on merkitty sanottuun rekisteriin.

Sulautuvan eläkesäätiön varat, eläkevastuu ja velat, lukuun ottamatta 109 ja 110 §:ssä tarkoitettua korvausvaatimusta, siirtyvät vastaanottavalle eläkesäätiölle sekä sulautuvan eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ja eläkkeen ja muiden etuuksien saajat tulevat vastaanottavan eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluviksi henkilöiksi ja eläkkeen ja muiden etuuksien saajiksi sulautumishetkellä. Samalla sulautuvaan eläkesäätiöön kuuluva työnantaja tulee vastaanottavaan eläkesäätiöön kuuluvaksi työnantajaksi.

107 §

Jos eläkesäätiö yksin tai sellaisen yhteisön kanssa, jossa eläkesäätiöllä on enemmän kuin puolet osakepääomasta tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava määräämisvalta, omistaa enemmän kuin yhdeksän kymmenesosaa osakeyhtiön osakkeista, on eläkesäätiöllä oikeus käypään hintaan lunastaa jäljellä olevat osakkeet osakeyhtiön muilta osakkeenomistajilta. Sillä, jonka osakkeet voidaan lunastaa, on oikeus vaatia eläkesäätiötä lunastamaan hänen osakkeensa.

Jollei lunastamisesta voida sopia, eläkesäätiön tulee kirjallisesti ilmoittaa asiasta osakeyhtiön hallitukselle, jonka on käräjäoikeudelta haettava uskotun miehen määräämistä valvomaan yhtiön tuntemattomien osakkeenomistajien etuja riidan aikana.

Mitä osakeyhtiölain 14 luvun 9 §:ssä säädetään emoyhtiön ja tytäryhtiön välisestä lunastusmenettelystä, on soveltuvin osin noudatettava eläkesäätiön ja 1 momentissa tarkoitetun osakeyhtiön välisessä lunastusmenettelyssä. Mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitetun vakuuden hyväksyy kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriö.

Tämän pykälän säännöksiä ei sovelleta asunto-osakeyhtiölaissa (809/91) tarkoitettujen asunto-osakeyhtiöiden osakkeisiin eikä muidenkaan osakeyhtiöiden osakkeisiin, jotka yksin tai yhdessä toisten osakkeiden kanssa tuottavat oikeuden hallita asuinhuoneistoa.

108 §

Jos eläkesäätiö omistaa kaikki osakeyhtiön osakkeet, voivat eläkesäätiön ja yhtiön hallitukset, tai milloin eläkesäätiössä on hallintoneuvosto, hallintoneuvosto ja yhtiön hallitus, tehdä sopimuksen yhtiön sulautumisesta eläkesäätiöön. Sopimuksesta on eläkesäätiön tehtävä ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle eläkesäätiörekisteriin merkittäväksi sekä yhtiön patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekisteriin merkittäväksi.

Neljän kuukauden kuluessa siitä, kun sopimus on tehty, eläkesäätiön on haettava osakeyhtiön kotipaikan käräjäoikeuden lupa sulautumissopimuksen täytäntöönpanoon uhalla, että sulautuminen muuten raukeaa. Hakemukseen on liitettävä selvitys 1 momentissa tarkoitetuista rekisteröimisistä sekä luettelo sulautuvan yhtiön tunnetuista velkojista ja heidän postiosoitteistaan. Tuomioistuimen käsitellessä lupahakemusta on noudatettava, mitä 104 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Neljän kuukauden kuluessa siitä, kun 2 momentissa tarkoitettua tuomioistuimen lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman, eläkesäätiön on tehtävä luvasta ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle eläkesäätiörekisteriin merkittäväksi sekä yhtiön patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekisteriin merkittäväksi. Ilmoitus on tehtävä myös silloin, kun sulautuminen on 2 momentin mukaisesti rauennut. Tuomioistuimen lupaa koskevan päätöksen rekisteröimisestä patentti- ja rekisterihallituksen on ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle.

Jollei 3 momentissa tarkoitettuja rekisteri-ilmoituksia ole tehty säädetyssä ajassa tai jos tuomioistuin on hylännyt hakemuksen, sosiaali- ja terveysministeriön tulee tehdä rekisteriin merkintä sulautumisen raukeamisesta.

12 luku

Vahingonkorvausvelvollisuus

109 §

Hallituksen jäsen, hallintoneuvoston jäsen ja asiamies on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut eläkesäätiölle. Sama koskee vahinkoa, jonka edellä mainitut henkilöt tätä lakia, eläkesäätiön sääntöjä

tai sosiaali- ja terveysministeriön määräyksiä rikkomalla ovat aiheuttaneet eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvalle tai kuuluneelle henkilölle, eläkkeen tai muun etuuden saajalle, työnantajalle tai muulle henkilölle.

110 §

Eläkesäätiön nimenkirjoittaja, joka ei ole työsuhteessa eläkesäätiöön ja joka ei ole hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen tai asiamies, on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän myötävaikuttamalla tämän lain, eläkesäätiön sääntöjen tai sosiaali- ja terveysministeriön määräysten rikkomiseen tahallisesti tai törkeästä tuottamuksesta on aiheuttanut eläkesäätiölle, toimintapiiriin kuuluvalle tai kuuluneelle henkilölle, eläkkeen tai muun etuuden saajalle tai muulle henkilölle.

111 §

Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/74) 2 ja 6 luvussa säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään vahingonkorvauksen sovittelusta, on hallituksen jäsenen, hallintoneuvoston jäsenen ja asiamiehen osalta noudatettava vain, jos hänen syykseen jää lievä tuottamus.

112 §

Vahingonkorvauskanteen nostamisesta eläkesäätiön lukuun 109 ja 110 §:n sekä tilintarkastajan osalta tilintarkastuslain 44 §:n nojalla päättää eläkesäätiön hallitus tai hallintoneuvosto. Jos teko on rangaistava eikä hallitus tai hallintoneuvosto tee päätöstä kanteen nostamisesta, sosiaali- ja terveysministeriö voi määrätä erityisen asiamiehen ajamaan kannetta eläkesäätiön lukuun. Asiamiehelle maksetaan palkkio ja kustannusten korvaus eläkesäätiön varoista. Jolleivät eläkesäätiön varat riitä palkkion ja korvausten maksuun, puuttuva osa maksetaan niistä varoista, jotka eläkesäätiöiltä peritään vakuutustarkastuksen kustannusten korvaamiseksi.

Jos eläkesäätiö asetetaan konkurssiin hakemuksesta, joka on tehty kahden vuoden kuluessa siitä, kun hallitus tai hallintoneuvosto päätti olla nostamatta kannetta, konkurssipesä saa tämän päätöksen estämättä ajaa kannetta.

113 §

Eläkesäätiön lukuun 109 ja 110 §:n sekä tilintarkastajan osalta tilintarkastuslain 44 §:n nojalla ajettavaa kannetta ei voida nostaa, ellei kanne perustu rangaistavaan tekoon,

1) hallituksen jäsentä, hallintoneuvoston jäsentä tai asiamiestä vastaan kolmen vuoden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jona se päätös, johon kanne perustuu, tehtiin tai sitä koskevaan toimenpiteeseen ryhdyttiin;

2) tilintarkastajaa vastaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun se tilintarkastuskertomus, lausunto tai todistus, johon kanne perustuu, esitettiin eläkesäätiön hallituksen tai hallintoneuvoston kokouksessa; eikä

3) sellaista eläkesäätiön nimenkirjoittajaa vastaan, joka ei ole työsuhteessa eläkesäätiöön ja joka ei ole hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen eikä asiamies, kahden vuoden kuluttua päätöksestä tai toimenpiteestä, johon kanne perustuu.

Jos eläkesäätiön lukuun ajettavan kanteen nostamisen määräaika on kulunut loppuun, ei 112 §:n 2 momentissa tarkoitettua kannetta voida nostaa sen jälkeen, kun kuukausi on kulunut konkurssissa toimitetusta valvonnasta.

13 luku

Yhteiseläkesäätiöt

114 §

Yhteiseläkesäätiöön sovelletaan tämän lain muiden lukujen säännöksiä, jollei tässä luvussa toisin säädetä.

115 §

Yhteiseläkesäätiön voivat perustaa:

1) työnantaja ja sen tämän lain mukaisesti perustama eläkesäätiö tai tämän lain mukaan perustetut eläkesäätiöt;

2) osakeyhtiölain 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun konserniin kuuluvat suomalaiset työnantajat; tai

3) muu kuin kohdassa 2 tarkoitettu työnantaja ja sen määräysvallassa oleva työnantaja tai määräysvallassa olevat työnantajat.

Yhteiseläkesäätiön voivat lisäksi perustaa kaksi tai useampi työnantaja edellyttäen, että niillä on:

1) yhteinen omistaja, joka omistaa vähintään 50 prosenttia kustakin työnantajayhteisöstä tai omistajalla on niissä tätä vastaava määräämisvalta; tai

2) taloudellinen tai toiminnallinen yhteys keskenään siten, että yhteiseläkesäätiön pe-

rustamista voidaan pitää tarkoituksenmukaisena.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, yksi työnantaja voi perustaa yhteiseläkesäätiön, milloin voidaan pitää todennäköisenä, että eläkesäätiöön tulee myöhemmin kuulumaan useampia työnantajia. Mikäli eläkesäätiöön ei viiden vuoden kuluessa sääntöjen vahvistamisesta lukien ole liittynyt toista työnantajaa, eläkesäätiön on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin eläkesäätiön sääntöjen muuttamiseksi yhden työnantajan eläkesäätiön säännöiksi.

Yhden työnantajan eläkesäätiö voidaan muuttaa yhteiseläkesäätiöksi, mikäli se täyttää 1 tai 2 momentin mukaiset edellytykset. Yhteiseläkesäätiö voidaan muuttaa yhden työnantajan eläkesäätiöksi, jos eläkesäätiössä on jäljellä vain yksi työnantaja.

116 §

Sen lisäksi, mitä 9 §:ssä säädetään, on yhteiseläkesäätiön säännöissä mainittava:

1) noudatetaanko eläkesäätiön kirjanpidossa 117 §:ssä tarkoitettua työnantajakohtaista vai tasaavaa järjestelmää;

2) miten kannatusmaksut määrätään, jos eläkesäätiön kirjanpidossa noudatetaan tasaavaa järjestelmää;

3) miten vapaaehtoisia lisäetuuksia myöntävän eläkesäätiön kirjanpidossa kirjataan eläkevastuu sellaisen toimintapiiriin kuuluvan henkilön osalta, joka on ollut useamman eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan palveluksessa; sekä

4) milloin työnantajan on erottava tai tultava erotetuksi eläkesäätiöstä sekä eroavan tai erotetun työnantajan velvollisuudet eläkesäätiötä kohtaan.

117 §

Työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittava eläkesäätiö voi pitää kirjanpitonsa tämän toiminnan osalta joko tasaavaa tai työnantajakohtaista järjestelmää noudattaen. Vapaaehtoisia lisäeläkkeitä ja muita etuuksia myöntävän yhteiseläkesäätiön on pidettävä kirjanpitonsa työnantajakohtaisesti tämän toimintansa osalta, jollei sosiaali- ja terveysministeriö ole myöntänyt eläkesäätiölle lupaa noudattaa kirjanpidossaan tasaavaa järjestelmää.

Työnantajakohtaisessa järjestelmässä eläkesäätiön kirjanpito on laadittava siten, että siitä käyvät selville kunkin eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan osalta erikseen tuloslaskelmaan ja taseeseen päättyvät erät. Työnantajan eläkesäätiöön antamat varat on käytettävä kyseisen työnantajan eläkevastuun katteeksi.

Tasaavassa järjestelmässä eläkesäätiölle suoritettava kannatusmaksu jaetaan kunkin työnantajan osalle eläkesäätiön säännöissä määrätyllä tavalla. Työnantajan eläkevastuun katteena on eläkevastuun mukainen suhteellinen osuus eläkesäätiön varoista.

118 §

Mitä 5 §:n 3 momentissa säädetään työnantajayhtiön osakkeiden omistuksen enimmäismäärästä, sovelletaan kirjanpidossaan työnantajakohtaista järjestelmää noudattavassa yhteiseläkesäätiössä lisäksi kuhunkin työnantajaan erikseen.

119 §

Eläkevastuun kattamista koskevia 46 ja 47 §:n säännöksiä on sovellettava työnantajakohtaisesti sellaisessa yhteiseläkesäätiössä, joka noudattaa kirjanpidossaan työnantajakohtaista järjestelmää.

120 §

Mitä 6 §:n 3 momentissa säädetään ylikatteen tai sen osan siirrosta, sovelletaan yhteiseläkesäätiössä työnantajakohtaisesti. Jos kuitenkin yhteiseläkesäätiö noudattaa kirjanpidossaan tasaavaa järjestelmää A- tai B-osaston osalta, ylikatetta ei saa siirtää kyseiseltä tasaavaa järjestelmää noudattavalta osastolta toiselle osastolle.

Mitä eläkesäätiön varojen palauttamisesta työnantajalle säädetään 45 §:n 4 momentissa, sovelletaan yhteiseläkesäätiössä työnantajakohtaisesti.

121 §

Mikäli yhteiseläkesäätiössä jonkin työnantajan 46 §:n ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työnantajan eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työnantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toisen työnantajan eläkevastuun katteeksi. Siirron seurauksena siirtävälle työnantajalle ei saa jäädä vastuuvajausta.

122 §

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset siitä, miten kunkin työnantajan osuus 48 §:ssä tarkoitetusta vakuudesta lasketaan.

123 §

Jos työnantajayhteisö jakautuu useaksi työnantajayhteisöksi, voidaan eläkevastuu ja sitä vastaavat varat jakaa työnantajan ja sen jakautuessa syntyneiden uusien työnantajien vastattavaksi sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella. Ministeriön suostumusta on haettava edellä mainittuun toimenpiteeseen liittyvän eläkesäätiön sääntömuutoshakemuksen yhteydessä.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

124 §

Mitä 78 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään eläkesäätiön purkamisesta, sovelletaan yhteiseläkesäätiöön silloin, kun kaikki kyseisen eläkesäätiön työnantajat lopettavat sen toimintansa, jonka piirissä eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvat henkilöt toimivat.

125 §

Jos työnantaja eroaa tai erotetaan yhteiseläkesäätiöstä, on kyseisen työnantajan eläkevastuu ja sen katteena olevat varat luovutettava toiselle eläkesäätiölle, eläkekassalle tai vakuutusyhtiölle noudattaen soveltuvin osin 11 luvun säännöksiä. Sama koskee työnantajaa, joka lopettaa sen toimintansa, jonka piirissä eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvat henkilöt toimivat, jollei sosiaali- ja terveysministeriö ole antanut 78 §:n 3 momentissa tarkoitettua suostumusta eläkesäätiön toiminnan jatkamiseen kyseisen työnantajan osalta.

Eläkesäätiön vastuuta luovutettaessa 1 momentissa tarkoitetulla tavalla taikka eläkesäätiötä purettaessa on kunkin työnantajan eläkevastuun katteena olevilla varoilla turvattava kyseisen työnantajan osalta jo alkaneet sekä ne eläkesäätiön sääntöjen mukaan määrättävät vastaiset eläkkeet ja muut etuudet, jotka perustuvat ennen vastuunsiirtohetkeä tai selvitystilan alkamista jatkuneeseen vakuutussuhteeseen, sopimalla vastaanottavan eläkesäätiön, eläkekassan tai vakuutusyhtiön kanssa varoja vastaavien eläke- ja muiden etuuksien järjestämisestä.

14 luku

Erinäiset säännökset

126 §

Sen estämättä, mitä oikeudenkäymiskaaressa säädetään riita-asiain oikeuspaikasta, saa 112 §:ssä tarkoitettua korvauskannetta ajaa eläkesäätiön kotipaikan käräjäoikeudessa. Sama tuomioistuin voi käsitellä myös rikokseen perustuvan korvausvaatimuksen.

127 §

Haaste tai muu tiedoksianto katsotaan toimitetuksi eläkesäätiölle, kun se on annettu tiedoksi hallituksen jäsenelle tai muulle henkilölle, jolla 26 §:n mukaan on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa eläkesäätiön nimi.

128 §

Eläkesäätiön säännöissä voi olla määräys, jonka mukaan riita 12 luvun mukaisesta vahingonkorvausvelvollisuudesta toisaalta eläkesäätiön ja toisaalta hallituksen tai hallintoneuvoston, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen, asiamiehen, tilintarkastajan, toimintapiiriin kuuluvan tai kuuluneen henkilön tai työnantajan välillä on välimiesten ratkaistava. Tällaisella määräyksellä on sama vaikutus kuin välityssopimuksella.

129 §

Joka

1) olematta siihen oikeutettu harjoittaa tämän lain alaista vakuutustoimintaa tai harjoittaa sitä 78 §:n 1 momentin säännösten vastaisesti tai

2) toimii sosiaali- ja terveysministeriön 67 §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen, *eläkesäätiötoiminnan luvattomasta harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

130 §

Joka

1) antaa sosiaali- ja terveysministeriölle asiakirjassa, joka on annettava tämän lain nojalla, vääriä tietoja;

2) rikkoo tämän lain säännöksiä tilinpäätöksen tai tilintarkastuskertomuksen laatimisesta tai eläkesäätiön selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamisesta tai

3) ministeriön 69 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti luovuttaa tai panttaa elä-

kesäätiön hallinnassa olevaa omaisuutta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläkesäätiörikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

131 §

Joka

1) jakaa vilpillisesti eläkesäätiön varoja tämän lain säännösten tai eläkesäätiön sääntöjen vastaisesti;

2) laiminlyö 4 §:n 4 momentissa tarkoitetussa tapauksessa hakea sosiaali- ja terveysministeriön lupaa tai

3) jättää toimittamatta tämän lain mukaan viranomaiselle annettavan ilmoituksen tai muun tiedon,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläkesäätiörikkomuksesta* sakkoon.

132 §

Joka tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisia tehtäviä täyttäessään on saanut tiedon eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan tai jonkun muun taloudellisesta asemasta tai liike- tai ammattisalaisuudesta, taikka jonkun henkilön terveydentilasta, ei saa sitä luvattomasti ilmaista.

Eläkesäätiön on 1 momentin säännösten estämättä ilmoitettava ulosottomiehen pyynnöstä maksamansa eläkkeen tai muun toimeentuloetuuden määrä sekä tiedossaan olevat muut laitokset, jotka maksavat edunsaajalle toimeentuloetuuksia.

Rangaistus 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.

133 §

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös tai määräys, joka on annettu 20, 67—69, 79 tai 80 §:ssä olevan säännöksen nojalla, voidaan panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

134 §

Viranomaisen hallussa olevan tässä laissa tarkoitetun asiakirjan julkisuudesta on voimassa, mitä yleisten asiakirjain julkisuudesta säädetään. Sen estämättä, mitä asiakirjojen salassa pitämisestä säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö voi julkaista eläkesäätiöiden toimintaa, asemaa ja kehitystä valaisevia tilastoja ja niihin verrattavia tietoja, jotka on laadittu yhtäläisen perusteen mukaan kaikista eläkesäätiöistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallussa olevista eläkesäätiöiden tilinpäätöksistä on jokaisella oikeus saada tieto.

135 §

Vakuutusteknisten laskelmien ja selvitysten laatimista varten eläkesäätiöllä on oltava vakuutusmatemaatikko. Vakuutusmatemaatikon kelpoisuusehdot määräytyvät vakuutusyhtiölain 18 luvun 8 §:n mukaisesti. Vakuutusmatemaatikon tehtävistä on soveltuvin osin voimassa, mitä vakuutusyhtiön vakuutusmatemaatikosta annetun asetuksen (464/95) 1 ja 2 §:ssä säädetään.

Vakuutusmatemaatikon ottamisesta ja eroamisesta on eläkesäätiön tehtävä ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle. Ministeriö voi antaa määräyksiä tämän pykälän soveltamisesta.

136 §

Eläkesäätiön vakuutusmatemaatikon on suoritettava eläkesäätiön tilasta vakuutustekninen tutkimus vähintään joka toinen vuosi sekä muulloinkin, jos ministeriö pitää sitä tarpeellisena.

137 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

15 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

138 §

Tämä laki, jäljempänä uusi laki, tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Lain 45 §:n 4 momentti, 46, 47 sekä 120 ja 147 § tulevat voimaan kuitenkin 31 päivänä joulukuuta 1995.

Uudella lailla kumotaan jäljempänä mainituin poikkeuksin 2 päivänä joulukuuta 1955 annettu eläkesäätiölaki (469/55), jäljempänä vanha laki, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen uuden lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

139 §

Jos ennen uuden lain voimaantuloa rekisteröidyn eläkesäätiön sääntöihin sisältyy uuden lain vastaisia määräyksiä, niiden sijasta on noudatettava uuden lain säännöksiä.

Jos ennen uuden lain voimaantuloa rekisteröidyn eläkesäätiön säännöt ovat uuden lain mukaan puutteelliset tai sisältävät uuden lain vastaisia määräyksiä, eläkesäätiön säännöt on muutettava uuden lain mukaisiksi. Sääntöjen muutoksille on kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta haettava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistus.

140 §

Ennen uuden lain voimaantuloa rekisteröitäväksi ilmoitettu eläkesäätiö sekä sellainen sääntöjen muutos, jolle on haettu vahvistusta ennen uuden lain voimaantuloa, saadaan rekisteröidä vanhan lain säännösten mukaisesti.

141 §

Eläkesäätiö voi uuden lain vahvistamisen jälkeen 139 §:n säännösten estämättä tehdä päätöksen sääntöjen muuttamisesta uuden lain mukaisiksi. Päätös tehdään vanhan lain mukaisessa järjestyksessä. Hakemus sääntömuutoksen vahvistamisesta voidaan tehdä ja sosiaali- ja terveysministeriön hakemuksen johdosta antama päätös rekisteröidä ennen uuden lain voimaantuloa merkinnällä, että vahvistetut säännöt tulevat voimaan aikaisintaan uuden lain voimaantulosta.

142 §

Sen estämättä, mitä 3 §:ssä säädetään eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden vähimmäislukumäärästä, ennen uuden lain voimaantuloa rekisteröity A-eläkesäätiö voi jatkaa toimintaansa, jos se jatkaa vanhan lain aikana harjoitettua vakuutustoimintaa. Jos eläkesäätiön harjoittama vakuutustoiminta laajenee siitä, mitä se oli ennen uuden lain voimaantuloa siten, että eläkesäätiön toimintapiiri laajenee tai etuuksia lisätään, eläkesäätiön on täytettävä 3 §:n vaatimukset 78 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisessa määräajassa siitä lukien, kun vakuutustoiminnan laajenemisesta johtuva sääntömuutos on hyväksytty eläkesäätiön hallituksen tai hallintoneuvoston kokouksessa.

Sen estämättä, mitä 3 §:ssä säädetään eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden vähimmäislukumäärästä, voivat ennen 1 päivänä heinäkuuta 1976 rekisteröidyt B- tai AB-eläkesäätiöt jatkaa toimintaansa, jos ne täyttävät työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden vähimmäislukumäärää koskevat säännökset sellaisina kuin ne olivat voimassa 30 päivänä kesäkuuta 1976. Jos tässä momentissa mainitun B- tai AB-eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä laskee työntekijäin eläkelaissa säädettyä vähimmäislukumäärää vähäisemmäksi, sellaisena kuin sanottu laki oli voimassa 30 päivänä kesäkuuta 1976, eläkesäätiön on täytettävä sanottuna aikana voimassa olleet vähimmäislukumäärää koskevat säännökset 78 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisessa määräajassa.

Jos eläkesäätiö ei täytä 1 tai 2 momentin vaatimuksia, se on asetettava selvitystilaan ja purettava.

143 §

Sen estämättä, mitä 4 §:n 4 momentissa säädetään, eläkesäätiö saa edelleen omistaa ne osakkeet tai osuudet, jotka se sai omistaa ennen uuden lain voimaantuloa. Jos eläkesäätiön omistamien osakkeiden tai osuuksien määrä tai laissa tarkoitettu määräämisvalta ylittää uuden lain voimaan tullessa siinä säädetyn enimmäismäärän, eläkesäätiön suhteellinen osuus omistettavan yrityksen osakkeista, osuuksista tai määräämisvallasta ei saa nousta uuden lain voimaan tullessa olleesta määrästä. Jos eläkesäätiön osuus on uuden lain voimaantulon jälkeen alentunut, mutta edelleen ylittää laissa säädetyn enimmäismäärän, eläkesäätiön suhteellinen omistusosuus ei enää saa nousta näin alentuneesta määrästä.

Mitä 1 momentissa säädetään eläkesäätiön omistamista osakkeista tai osuuksista taikka eläkesäätiöllä olevasta laissa tarkoitetusta määräämisvallasta, sovelletaan myös vastaavasti eläkesäätiön omistamiin, uuden lain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin työnantajayhtiön osakkeisiin.

144 §

Sen estämättä, mitä 5 §:n 2 momentissa säädetään, vakuutta ei vaadita A-eläkesäätiön eikä AB-eläkesäätiön A-osaston ennen 1 päivänä huhtikuuta 1991 työnantajalle antamille lainoille.

145 §

Eläkesäätiön on täytettävä 46 §:n vaatimukset 31 päivänä joulukuuta 1993 olleen

eläkevastuun osalta 10 vuoden kuluessa uuden lain voimaantulosta siten, että ensimmäisen kalenterivuoden lopussa on täytetty vähintään kolme kahdestoistaosaa, toisen kalenterivuoden lopussa vähintään neljä kahdestoistaosaa ja vastaavasti seuraavien kalenterivuosien lopussa 31 päivänä joulukuuta 1993 jälkeen kuluneiden kalenterivuosien lukumäärän osoittama määrä kahdestoistaosia kattamisvaatimuksesta. Sosiaali- ja terveysministeriö voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksia tämän momentin säännöksistä.

Jos eläkesäätiö on rekisteröity ennen vuotta 1995, 48 §:ssä tarkoitettua vakuutta on kartutettava sanotun pykälän 2 momentissa tarkoitettuun määrään kahden vuoden kuluessa uuden lain voimaantulosta siten, että vakuuden arvo on ensimmäisen kalenterivuoden lopussa vähintään kolme neljäsosaa vakuuden vähimmäismäärästä ja toisen vuoden lopussa vähintään vakuuden vähimmäismäärä. Jos eläkesäätiö on rekisteröity vuoden 1995 aikana, mainittua vakuutta on kartutettava vastaavasti kolmen vuoden kuluessa uuden lain voimaantulosta siten, että vakuuden arvo on ensimmäisen kalenterivuoden lopussa vähintään kaksi neljäsosaa, toisen vuoden lopussa vähintään kolme neljäsosaa vakuuden vähimmäismäärästä ja kolmannen vuoden lopussa vähintään vakuuden vähimmäismäärä. Vakuuden arvon on kuitenkin aina oltava vähintään 500 000 markkaa.

146 §

Ennen uuden lain voimaantuloa rekisteröidyn eläkesäätiön on täytettävä 47 §:n vaatimukset eläkkeellä olevien henkilöiden alkaneiden eläkkeiden sekä heidän ja heidän edunsaajiensa vastaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien osalta siten, että neljän vuoden kuluttua uuden lain voimaantulosta näistä eläkkeistä aiheutuvasta eläkevastuusta on katettu 75 prosenttia. Säätiön on täytettävä edellä mainittu kattamisvaatimus siten, että ensimmäisen kalenterivuoden lopussa uuden lain voimaantulosta on oltava katettuna vähintään kuusi yhdeksäsosaa, toisen kalenterivuoden lopussa vähintään seitsemän yhdeksäsosaa ja kolmannen kalenterivuoden lopussa kahdeksan yhdeksäsosaa 75 prosentin kattamisvaatimuksesta.

Kun alkaneista eläkkeistä aiheutuvasta eläkevastuusta on katettu 1 momentin mukaisesti 75 prosenttia, eläkesäätiön on katettava jäljellä oleva 25 prosenttia tästä eläkevastuusta viiden vuoden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun määräajan loppumisesta siten, että ensimmäisen kalenterivuoden lopussa vastuusta on katettu vähintään yksi viidesosa, toisen kalenterivuoden lopussa vähintään kaksi viidesosaa ja vastaavasti seuraavien kalenterivuosien lopussa kuluneiden vuosien osoittama määrä viidesosia kattamisvaatimuksesta.

Ennen uuden lain voimaantuloa rekisteröidyn eläkesäätiön on täytettävä 47 §:n vaatimukset toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden ja heidän edunsaajiensa vastaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien osalta eläkevastuusta viidentoista vuoden kuluessa uuden lain voimaantulosta siten, että ensimmäisen kalenterivuoden lopussa uuden lain voimaantulosta tästä eläkevastuusta on katettu vähintään yksi viidestoistaosa, toisen kalenterivuoden lopussa vähintään kaksi viidestoistaosaa ja vastaavasti seuraavien kalenterivuosien lopussa lain voimaantulosta kuluneiden vuosien osoittama määrä viidestoistaosia kattamisvaatimuksesta.

Mitä 47 §:n 4 momentissa säädetään katteen luetteloimisesta, sovelletaan myös 1—3 momentissa säädettyjä eläkevastuun osia katettaessa.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksia tämän pykälän säännöksistä.

147 §

Jos muun kuin työntekijäin eläkelain mukaisen eläketurvan osalta eläkesäätiön tämän lain mukaisesti lain voimaantuloa edeltävälle päivälle laskettu eläkevastuu on pienempi kuin mainitulle päivälle laaditun tilinpäätöksen mukainen eläkevastuu vähennettynä tilinpäätöksen mukaisella vastuuvajauksella, käytetään ylitettä vastaavat varat muun kuin työntekijäin eläkelain mukaisen eläketurvan kustantamiseen. Jos mainittuja varoja on jäljellä viiden vuoden kuluttua lain voimaantulosta, saadaan nämä varat käyttää työntekijäin eläkelain mukaisen eläketurvan kustantamiseen tai palauttaa työnantajalle.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

148 §

Eläkesäätiön purkamista koskeva asia on käsiteltävä ja ratkaistava sekä ilmoitettava rekisteröitäväksi vanhan lain mukaan, jos

julkista haastetta on haettu ennen uuden lain voimaantuloa.

Vakuutustoiminnan luovuttamista koskeva asia on käsiteltävä ja ratkaistava vanhan lain mukaan, jos sosiaali- ja terveysministeriön suostumusta on haettu ennen uuden lain voimaantuloa.

149 §

Ennen uuden lain voimaantuloa valitun hallituksen tai hallintoneuvoston kokoonpano on muutettava uuden lain mukaiseksi kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Asiamies on ilmoitettava eläkesäätiörekisteriin kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut eläkesäätiön uuden lain mukaiset säännöt. Jos eläkesäätiön voimassa olevat säännöt vastaavat uuden lain säännöksiä, asiamies on ilmoitettava rekisteriin kahden vuoden ja kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Ennen uuden lain voimaantuloa valittu hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen, tilintarkastaja tai selvitysmies voi siitä huolimatta, ettei hän uuden lain mukaan saisi toimia kyseisessä tehtävässä, jäädä toimeensa uuden valinnan toimittamiseen saakka, enintään kuitenkin kahden vuoden ajaksi uuden lain voimaantulosta. Edellä sanottu koskee myös soveltuvin osin säätiön nimenkirjoittajaa, joka on nimetty ennen uuden lain voimaantuloa.

150 §

Tilinpäätökseen, joka laaditaan ennen uuden lain voimaantuloa alkaneelta tilikaudelta, on sovellettava vanhaa lakia.

151 §

Uuden lain 7 luvussa säädetyt markkamäärät vastaavat vuodelle 1995 vahvistettua 63 §:ssä tarkoitettua indeksipistelukua.

Laki

työntekijäin eläkelain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 3 §:n 1 momentti,

sellaisena kuin se on 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa (390/95), seuraavasti:

3 §

Eläketurvan järjestämistä varten tulee työnantajalla olla eläkevakuutus kotimaisessa vakuutusyhtiössä tai vakuutuskassalain (1164/92) mukaisessa määrätyn työnantajan tai määrättyyn työnantajaryhmään kuuluvien yritysten palveluksessa olevia työntekijöitä varten perustettavassa eläkekassassa taikka eläkesäätiölain (/) mukaisessa eläkesäätiössä. Vakuutusyhtiö ei saa kieltäytyä antamasta tai pitämästä voimassa yhtiöltä haettua eläkevakuutusta siltä osin kuin se ei ylitä tämän lain mukaisia vähimmäisehtoja täyttävää eläketurvaa. Keskinäinen vakuutusyhtiö voi kuitenkin kieltäytyä antamasta vakuutusta, jos vakuutuksen hakijaa ei yhtiöjärjestyksen mukaan voida hyväksyä yhtiön osakkaaksi.

— — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan velkojien maksunsaantijärjestyksestä 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1578/92) 9 §:n 3 momentti seuraavasti:

9 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Jos konkurssi alkaa ennen 1 päivää tammikuuta 2011, 4 §:ää vastaava etuoikeus konkurssissa on:

1) huoltoapulain 5 §:ssä tarkoitetun eläkkeen pääomitetulla määrällä; sekä

2) eläkesäätiön työnantajalta olevalla saatavalla, joka kattaa eläkesäätiölain (/) 47 §:n mukaisista vapaaehtoisista lisäetuuksista aiheutuvaa eläkevastuuta siltä osin kuin tätä saatavaa ei saada sen vakuutena olevasta pantista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

vakuutuskassalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/92) 83, 170 ja 171 § sekä

lisätään lakiin uusi 83 a § seuraavasti:

83 §

Vakuutuskassan on katettava 79 §:ssä ja 80 §:n 2 momentissa tarkoitettu vastuuvelka.

Vastuuvelkaa katettaessa on otettava huomioon, millaista vakuutustoimintaa vakuutuskassa harjoittaa, ja tämän mukaisesti huolehdittava katteeseen kuuluvien varojen varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta.

Vakuutuskassan on katettava jäljempänä tässä pykälässä säädettyihin omaisuuslajeihin kuuluvin varoin vastuuvelka, josta ensin on vähennetty seuraavat erät:

1) jälleenvakuuttajan osuus enintään sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään määrään;

2) takautumisoikeuteen perustuvat saamiset; sekä

3) sosiaali- ja terveysministeriön erityisistä syistä vähennettäväksi hyväksymät muut erät.

Edellä 3 momentissa tarkoitetut vastuuvelan katteena olevat varat arvostetaan käypään arvoon sosiaali- ja terveysministeriön määrämien perusteiden mukaisesti. Ministeriö voi erityisestä syystä sallia tai määrätä, että tietyt katteeseen kuuluvat varat arvostetaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Vastuuvelan katteen on asetuksessa säädetyin rajoituksin oltava:

1) joukkovelkakirjalainoja ja muita raha- ja pääomamarkkinavälineitä;

2) velkasitoumuksiin perustuvia laina- ja muita saamisia;

3) osakkeita ja muita tuotoltaan vaihtelevia omistusosuuksia;

4) osuuksia sijoitusrahastoissa ja muissa niihin rinnastettavissa yhteissijoitusyrityksissä;

5) kiinteistöjä, rakennuksia ja kiinteään omaisuuteen kohdistuvia oikeuksia, kuten nautinta- ja käyttöoikeuksia ja tontinvuokraoikeuksia; osakkeita ja osuuksia kiinteistöyh-

teisöissä; oikeuksia vesivoimalaitoksen käytössä olevaan vesivoimaan edellyttäen, että vesivoiman käyttöoikeuden vakuudeksi on vahvistettu kiinnitys; rakennusaikaisia saamisia sellaiselta kiinteistöyhteisöltä, joka omistaa tässä kohdassa tarkoitettuja varoja ja jossa vakuutuskassalla on määräämisvalta;

6) vakuutusmaksusaamisia osakkailta ja jäseniltä sekä muita saamisia jälleenvakuuttajalta kuin 3 momentin 1 kohdassa mainittuja jälleenvakuuttajan osuuksia;

7) verosaamisia ja muita saamisia valtioilta ja muilta julkisyhteisöiltä;

8) muita kuin 5 kohdassa tarkoitettuja aineellisiin hyödykkeisiin luettavia varoja;

9) rahaa ja pankkisaamisia, talletuksia luottolaitoksissa ja muissa laitoksissa, joilla on oikeus vastaanottaa talletuksia;

10) siirtosaamisia, kuten kertyneitä korkoja, kertyneitä vuokria ja muita tulojäämiä sekä menoennakoita; tai

11) lakisääteisen eläkevakuutuksen osalta sosiaali- ja terveysministeriön tämän vakuutuslajin erityisluonteen johdosta hyväksymiä muita eriä.

Ministeriö voi vakuutuskassan hakemuksesta hyväksyä vastuuvelan katteeksi määräajaksi muitakin kuin 5 momentissa tarkoitettuja varoja ja sitoumuksia, jotka niiden laatuun ja varmuuteen nähden voidaan rinnastaa 5 momentissa tarkoitettuihin varoihin.

Lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan eläkekassan on vastuuvelan lisäksi katettava sosiaali- ja terveysministeriön määräämät muut vastuuvelkaan rinnastettavat erät noudattaen soveltuvin osin tämän pykälän säännöksiä.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

83 a §

Jos yksinomaan lisäetuja myöntävän eläkekassan 83 §:n ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi ylittävän eläkekassan vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella palauttaa eläkekassan osakkaalle, tai jos eläkekassan toimintapiirissä on useampia osakkaita, kaikille osakkaille vakuutusteknisten vastuuvelkojen suhteessa. Ylikatetta arvioitaessa ministeriö voi kuitenkin määrätä, että tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Siltä osin kuin edellä tarkoitettu erotus on karttunut jäsenten suorittamista jäsenmaksuista, ei palautusta osakkaalle voi tehdä.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

170 §

Vakuutusteknisten laskelmien ja selvitysten laatimista varten eläkekassalla on oltava vakuutusmatemaatikko. Vakuutusmatemaatikon kelpoisuusehdot määräytyvät vakuutusyhtiölain 18 luvun 8 §:n mukaisesti. Vakuutusmatemaatikon tehtävistä on soveltuvin osin voimassa, mitä vakuutusyhtiön vakuutusmatemaatikosta annetun asetuksen (464/95) 1 ja 2 §:ssä säädetään.

Eläkekassan vakuutusmatemaatikon on suoritettava eläkekassan tilasta vakuutustekninen tutkimus vähintään joka toinen vuosi sekä muulloinkin, jos sosiaali- ja terveysministeriö pitää sitä tarpeellisena.

Vakuutusmatemaatikon ottamisesta ja eroamisesta on eläkekassan tehtävä ilmoitus ministeriölle.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa määräyksiä tämän pykälän soveltamisesta.

171 §

Mitä 170 §:ssä säädetään, koskee myös muuta vakuutuskassaa, jos kassan vastuuvelkaan sisältyy 79 §:n 2 momentissa tarkoitettu vakuutusmaksuvastuu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1995